

REDACTIA
Deák Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL
Pe un an .. 24 cor.
Pe jumătate an .. 12
Pe 1 lună .. 2

Nr. 11 de Duminică pe an 4
coroane.

Pentru România și America
10 coroane.

Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicație.

Manuscrise nu se
inapoiază.

—
Telefon oraș și comitat 502.

Presă lor.

() Mai ridicați perdeaua, ca să putem privi mai adânc în furnicarul de patimi, în cari se vânzolește nobilul vostru corp național.

Acum ni-s'a dat să vedem și tainele presei voastre. Știți ce înseamnă asta? Înseamnă totul, căci presa este însuș pulsul vieții politice și sociale, este simburile, în care să plămădesc toate pornirile. Popoarele moderne trăesc prin presa lor: ziarele sunt ca niște organe de respirație. Aceste organe fiind bolnave, atinse de microbii corupțiunii fizice, e un semn, că organismul se apropie de catastrofa fatală.

Noi nu am avut nici odată o părere escententă de presa maghiară. O ducem în veșnică dușmănie și avem greu de suferit pe urma ei. Ea este aceea, care întreține focul pururea viu în contra noastră. Ea asmuță opinia obștească, asmuță guverne și partide în contra naționalităților. Și tot ea este izvorul, din care se trimit în străinătate cele mai monstruoase informațiuni despre stările din Ungaria. Dar, deși cunoaștem tot răul ce ni-l face, nouă și, astfel, țerii întregi, mărturisim că desvâlirile recente ne-au surprins și pe noi. Nu ne închipuim ca o presă, al unui popor pretins civilizată, să fi ajuns în așa hal de coruptibilitate ca presa budapestană.

Am citit lista de ajutoare date de guverne ziarelor din centru. Sunt sume fabuloase de zeci de mii de coroane, aruncate în gâtleurile nesațioase ale publiciștilor maghiari. Sunt bani grei strânși din sudoarea

cetățenilor pentru a hrăni cu ei atâția flămânzi și nepricopsiți falsificatori ai opiniei publice.

Se întâmplă și aiurea ca guvernele să-și sprijinească presa, care le susține, dar, desigur, nu cu atâta munificență ca aici. Nicăiri însă n'am auzit de cazuri, ca guvernele să sprijinească și presa opoziției. La noi s'a întâmplat și asta. Registrul sumelor divulgate ne arată că atât guvernul Fejérváry, cât și cel actual, a distribuit averea statului la toate ziarele, fără deosebire de partid. S'a dat lui »Pester Lloyd«, ca și lui »Budapesti Hirlop«, deși aceste ziare reprezintă în politica curentă vederi diametral opuse.

Care este deci scopul acestei coruperi a presei pe toată linia?

Interesul patriei! răspund și unii și alții. Noi știm însă că un singur scop este, în care presa de toate culorile se întâlnește și acesta e: goana împotriva noastră. Acesta de altfel este și singurul pretext prin care se mai poate mască rușinoasa corupțiune, la care statul însuși s'a făcut un atât de vinovat complice.

Acum s'a descoperit. Un scandal a atras după sine pe celalalt și ceace până acum nu știam decât noi, o știe o lume întreagă. Străinătatea are fericita ocazie să vadă ce gospodărie se face la noi și ce scopuri urite se urmăresc prin jaful banului public.

Ceeace nu va află însă străinătatea este un alt amănunt. Este, că vina la acest sistem de corupțiune nu o poartă numai guvernele, ci chiar reprezentanții acestei presei. Ei sunt aceia cari vânează banul public, cari ade-

menesc pe politicieni și le fac cele mai triviale servicii, acoperindu-le, la nevoie, toate păcatele.

Acești reprezentanți sunt în absolută majoritate evrei. Toată presa maghiară mai de seamă este evreiască. Astfel se esplică toată comercializarea ei, toate afacerile urite pe cari le face, toate schimbările ei la față în raport cu arginții ce-i primește.

Vom fi noi tare îndușmăniți cu rassa maghiară, dar totuș nu ne putem închipui, ca, dacă presa ar fi a lor și dacă pentru binele neamului și al statului ar lupta cu condeii ei, maghiarii, nu ne putem închipui, zic, ca nivelul moral al presei să se coboare atât de mult. Numai evreii fac negoț până și cu sentimentele cele mai sfinte, până și cu interesele cele mai mari ale statului.

A făgăduit el Wekerle că va propune o lege, prin care se desființază ajutoarele de cătră stat. Va fi aceasta o doftorie numai trecătoare, căci ceea ce nu se va mai face în mod oficial, se poate face din inițiativă particulară, adecă din banii partidului dela putere. Forma se va schimba numai fondul însă — și mai ales fondurile — vor rămânea, căci prea e corupția la os, decât să poată fi înlăturată cu o dispoziție a cabinetului actual. Aici e nevoie de o asanare completă și înainte de toate de o naționalizare a presei. Maghiarii trebuie să zmulgă presa din mâinile evreilor, dacă vor ca să-și redobândească prestigiul. De altfel — îi privește! —

Pentru noi, presa română, cazul e plin de învățăminte. Din năcazurile sau ruina

FOIȚĂ ORIGINALĂ A «TRIBUNEI.»

Giosuè Carducci.

Am anunțat în numărul nostru recent moartea poetului italian Carducci. Dăm astăzi câteva amănunte asupra activității literare și vieții lui.

Născut la 1835 în Valdicastella ca fiu al unui medic comunal, care însuși arăta inclinații poetice și revoluționare, Carducci s'a bucurat de o educație foarte îngrijită și cu toate acestea liberă.

Această libertate a nutrit cu succes simțirea lui romantică, gusturile lui poetice și ideile lui republicane, așa în cât imediat după terminarea studiilor gimnaziale în liceul din Florența al Ordinului Scolopin, îl vedem pășind în viața publică a Italiei, afirmându-se ca influent puternic al direcției naționale italiene și cu tot catolicismul revărsat asupra-i ca adversar, hotărît al bisericii și al curentului iezuit catolic.

La 1857 apar primele lui versuri »Rime«, cari de pe atunci dovedesc cultura clasică serioasă a tinerului poet, folosindu-i ca bază întregii sale activități literare.

Un an mai târziu a înființat în colaborare cu câțiva prieteni revista literară »Il Poliziano«, care însă a fost de scurtă durată.

După absolvarea școlii normale din Pisa și Florența, unde a luat doctoratul în studiile filosofice, Carducci a fost numit ca docent la facultatea din Bologna pentru catedra de istorie a literaturii italiene, favorizat de filosoful și omul politic Terenzio Maniani, ministrul de pe atunci

al cultelor, care a recunoscut în operele critice-literare ale poetului o profundă gândire și vaste cunoștințe. Prelegerile sale adunau o mulțime de auditori, cari rămăneau încântați de luciditatea ideilor sale, de cunoașterea desăvârșită a operelor lui Dante, Petrarca, Boccaccio, Ariosto, Torquato Tasso, Alfieri și Manzoni.

Cu tot democratismul, ce-l nutria, Carducci n'a scris niciodată într'o limbă populară; cultura lui clasică l'a ridicat peste gândirile comune, caracterul exclusiv, aristocratic al muzei sale l-a făcut cel mai iubit poet al studențimei și al claselor intelectuale. De aceea îl vedem pe Carducci în al treilea pătrar al secolului trecut în fruntea mișcării studențești alături cu Garibaldi și Mazzini în lupta pentru neatârănarea și unitatea Italiei.

El era un înflăcărat republican și un înverșunat dușman al domniei popilor și opera sa »Inno a Satana« sunt preludiile unui viitor victorios asupra credinței.

Multe din poeziile sale sunt influențate de soartea publică a Italiei și oda sa »Alla croce di Savoia« a fost foarte populară, să cânta și în teatre, când trupele garibaldiene se pregăteau pentru lupta cu Austria, care ținea încă subjugate provinciile Lombardia și Veneția.

Carducci a rămas multă vreme credincios ideilor sale republicane chiar și sub regenta lui Umberto, când a trebuit se dezarmeze în fața puternicei influințe feminine. Orațiile Reginei Margareta și farmecul acestei femei a înmuiat inima republicanului și i-a sfărâmat cu totul idealul său, când încălzit de o puternică iubire și înălțat de o adâncă inspirație dedică principesei renașterii

oda, care a răsculat împotriva-i pe aderenții lui republicani.

Atunci se apără el printr'un articol »Eterno feminino regale«, zicând: »Trebuie să-i fie iertat și unui poet grec ori girondist, să nu treacă fără salut pe dinaintea frumuseții și mândriei.

De atunci legăturile de intimitate între regină și poet s'au întărit tot mai mult.

La 1890 când Carducci își serbează jubileul de 30 de ani de docent regina i-a oferit portretul său cu o dedicație plină de admirațiune.

Activitatea sa literară a prosperat prin anii șaptezeci, când a scris »Giambi ed epodi«, »Levia Gravia«, »Decennalia« și altele iar mai târziu »Odi barbare«, traduse în parte de Teodor Mommsen.

Versurile lui Carducci influențază în Italia mai cu seamă asupra oamenilor de fapte și a fost un adevărat triumf când Garibaldi, părăsit de regenții Italiei în lupta contra papismului a găsit în versurile lui Carducci un adevărat imbold de pornire și cutezanță.

Viața poetului n'a manifestat multe cerințe. Luxul nu-l cunoștea și nici valoarea banului. Trăia foarte retras într'un cerc îngust de cunoștințe. N'a călătorit mult afară de granițele Italiei și nu l-a putut îndupleca să meargă în persoană la Stockholm pentru a-și ridica diploma și premiul Nobel.

Astfel s'a stins marele liric al popoarelor romane, lăsându-ne însă documente vecinice de o adâncă filosofie poetică, de o puternică forță de manuire a limbei înfrumșetate de idei bogate.

morală, a altora, vedem toată superioritatea noastră, cari luptăm cu atâtea grele nevoi interne, plus necurmatele lovituri materiale ce ni-le dă stăpânirea. Mai putem însă lua o pildă și pentru viitor: va fi rău de noi, când, neputându-ne susține din propria noastră sărăcie, ne-ar mușca șarpele de-a primi bucătura, pe care vre-o întâmplare ne-ar oferi-o în chipul și cu scopuri similare ca ziarelor din Budapesta.

O pagină romantică.

() În actuala politică a guvernului, cu toate peripețiile ei scandaloase, e o trăsătură din cele mai romantice. Adese-ori, când răsfoiești ziarele budapestane, cu notățile din ce în ce mai picante, ai impresia, că citești o pagină dintr'un roman modern. Bine înțeles, nu un roman croit de mâna dibace a unui artist, ci una din faimoasele maculaturi senzaționale, de bâlcui, ce apare în cunoscutele fascicole ale autorilor de contrabandă.

Iată principalele elemente ale acestui roman.

Avem pe de o parte oameni politici aventurieri, cari își pun în joc onoarea și toată situația lor de cetățeni liniștiți, numai pentru a parveni la locuri de influență. În jurul lor toată viața de culise, cu armele cele mai josnice, cu mituiri, cu făgăduieli, cu goană după credincioși și alianțe rușinoase. Principiul lor este: »Mă fac tovarăș și cu dracu, până trec puntea«.

Pe de altă parte o contesă, — faimoasa contesă demimondenă, care nu lipsește din nici un roman. Ea învârte sforile; împreună și despreună; are iarba fiarelor cu care deschide lăcatele secretelor de stat; scrie biletele dulci și trădătoare. S'ar părea că e una din desele curtizane, ce au jucat totdeauna roluri pe la curțile împărătești, încă de pe timpurile Cesarilor romani.

Preludiile romanului sunt acțiunea comună a acestor elemente, Urmează triumful — într'un roman adevărat, titlul ar fi

trebuît să fie »triumful amorului« — și, după câteva luni de fericire, desamăgirea. E mahmureala aceea, ce ți-o dă saturația ori-cărei fericiri.

Incep micile neînțelegeri, un *crescendo* tot mai simțit. După neînțelegeri urmează încercările și, inevitabil, destăinuirile. Aceste destăinuiuri dau în vileag toată monstruoasă și anormala legătură. Biletele se tipăresc. Ocările se țin lanț. Pornesc țipetele de femeie nenorocită. Un pluton de polițiști își face apariția. Dintr'un fund se rânjește ușa temniței rece, pare-că s'ar deschide bucu-roase pentru careva din figurile pricinase. Se aude chiar cuvântul »otravă« și »cuțit«, — deci iată și capul înspăimântător al morții ivindu-se de-asupra acestei deplorable scene politice.

Dacă mai luăm în considerare și amănuntele de-a doua mână, cu sustragerea de acte, sau cu nenorocitele de spălătorese, cari se grăbesc și ele să ridice acuze în contra contesei isterice, — nu ne lipsește nimic dintr'un subiect de roman vrednic de un talent așa de realist, cum era de pildă un Zola.

Frumos capitol din politica contimporană a țării noastre!

Psihologicește nu știm cum să ni-o explicăm mai just, ca să nu facem nimănui nedreptate. În literatură o asemenea epocă de incapacitate, când talentele s'au slăbă-nogit și găsesc singura lor preocupare în afaceri scandaloase și lipsite de ori-ce parte estetică, se numește o epocă de decadentă. Să fie oare și politica poporului maghiar ajunsă în acest hal de decadentism? Viața lor constituțională, cu raporturile de astăzi între partide, să se fi uzat într'atâta încât să ajungă la marginea prăpastiei morale?

Ar mai fi ea o explicare. E în firea hegemonilor nostri înăscută pornirea asta către fapte romantice. În toată gândirea lor politică e un mare grad de nepăsare pentru ziua de mâine, fapt, care le dă curajul momentului, îndrăzneala pentru toate acele acte de culise, din care ies cu timpul așa de bătăuți moralicește. Ca și în chefurile și

cântecele lor, această nepăsare se oglindește și în viața lor politică.

Huzd, ki tudja meddig huzhatod
Mikor lessz a nyütt vonoból bot,
Sziv és pohár tele buval, borral:
Huzd rá czigány, ne gondolj a gonddal!

Așa cântă poetul lor și e un precept sfânt pentru ei: satisfacția momentului, cu belșug din toate, încolo las să pârie lumea în făgașurile ei, căci au gustat ce-a fost mai bun.

E și asta o filozofie.

Dar să întorcem pagina și să privim la Polónyi, care a gustat puterea și ne uităm la biata de Roza, care o fi gustat și ea din auzul sunător al îmbătrâniților politicieni. E soarta lor de invidiat? E de invidiat soarta unor nenorociți eroi de roman? Cei-ce rîvnesc la gloria lor tristă n'au decât să-i imiteze!

Din România.

O nouă operă de binefacere a M. S. Reginei. În nemărginita Sa bunătate și în dorința-i de a face bine, M. S. Regina, a pus la cale o nouă operă de binefacere.

Este vorba de crearea unui institut de educație pentru fiicele ofițerilor, institut în care tinerele fete să capete o educație potrivită cu situația lor.

În vederea creării acestui institut, s'a constituit — sub înalțul patronajiu al M. S. Reginei — un comitet compus din soții de ofițeri.

Pentru strângerea fondurilor necesare creării acestui institut, s'a format un al doilea comitet sub patronajiu al A. S. R. principesa Maria, care a și început a funcționa.

Di general Averescu delegat în acest al doilea comitet, a lansat un călduros apel către ofițerii generali superiori și inferiori, făcându-le cunoscut dorința iubitei noastre principese moștenitoare.

Inițierea acestui institut atât de necesar, nu mai este deci decât o chestie de timp.

Dela Curte. Sâmbătă, la orele 5 și jumătate seara, a avut loc la palatul Regal, sub presidenția M. S. Reginei, adunarea generală anuală a societății »Tesaștoarea«.

La intrarea Majestății Sale în sala adunării, comitetul dirigent a întâmpinat pe Majestatea

Basme pentru oameni mari.

De Augusta Rubenescu.

II.

Calea fericirii.

Arhanghelul chemă la sine toate spiritele, cari erau destinate să se coboare pe pământ ca să se incarneze. Sufletele, ca o adiere de vânt, se adunară în galeria cu cupolă instelată, în adâncimea căreia era un înger alb, acesta ținea în mână o carte mare cu inscripția aurită:

Predestinație.

Ingerul făcea notițe cu creion de aur pe filele albe ca zăpada.

Arhanghelul adună în jurul lui sufletele cari aveau să meargă pe pământ și le zise:

— Înainte de ce veți părăsi patria cerească, vă voi arăta căile vieții, ca să-și alegă fiecare din ele după plac.

La un semn al lui cu mâna, tapetele de nou se desfăcură în două și sufletele priviră curioase jos în adâncime, unde pe un teritor fără margini șerpuiau una lângă alta diferite căi.

Între suflete se iscă un murmur lin. Priviră în jos gândindu-se și un moment stătura nedecise. În fine se desfăcu din grupul lor un suflet cu

conture rotunde și cu o mișcare lacomă arătă în adâncime.

— Eu îmi aleg calea cea luminată de soare, care e acoperită cu covoare mari de flori și de asupra căreia se cerne o ploaie de aur.

Arhanghelul făcu semn, la ce îngerul cu haina albă scrisă în cartea mare la numărul sufletului rotund: cămătar.

Sufletul al doilea cu conturi mari ieși în relief și arătă serios în jos spre un drum tăiat într'o stâncă sură, pe care între felii de pâine era ici-colo câte o floare palidă.

Ingerul alb scrisă în carte: muncitor.

Sufletul al treilea arătă cu o mișcare stângace spre un drum acoperit de frunze uscate, pe care erau foliante prăfoase, suluri de hârtie și cărți mari.

Ingerul notă: savant.

Al patrulea ieși cu sfială din grupa spiritelor și arătă cu blândeță spre un drum mărginit de flori negre, printre gliile căruia fâlăiau candelale palide, iar la cotituri era câte o cruce cu coroană de spin.

Ingerul privi în jos spre calea suferinței și a durerii și scrisă la numărul acestui suflet: mamă.

Al cincilea își întoarse capul dela căile înguste și îngrădite și arătă către un teritor imens, ale cărui margini se perdeau în văzduh. Acest teritor

era o regiune selbatecă, pustie, cu prăpăstii și stânci ascuțite. Scoarța pământului fără drumuri și întretăiată, a fost spartă de fluviu de foc al lavei, par'că pământul și-ar fi rupt însuși sinul. Dar deasupra regiunii pustii plutea o femeie cu părul de aur. Fantazia, cu haina ei de voal țesută în flori și visuri.

Ingerul se uită la sufletul mult, din ochii căruia sclipea un foc viu și scrisă în carte: poet.

Al șaselea își alege un munte precipitat, ale cărui poale erau bătute de valuri urlânde și coasta căruia era roasă de timp și de distrugere. În vârful muntelui, eternitatea veghea cu lumina lila a lămpii sale veșnice.

Ingerul scrisă în carte: nebun.

Sufletele cari urmară, aleseră separat și în grupuri din căile diferite, numai un singur drum era la care nu se anunță nimeni. Drumul lung și drept era acoperit de o ceață albă misterioasă, și prin vălul fin nehotărît nu putea pătrunde privirea scrutătoare. Sufletele priveau, indiferent, cu frică sau distrase, la drumul ascuns și nici unul n'a simțit dorința și n'a avut curajiu să calce pe el.

Când toate sufletele își aleseră calea, la un semn al arhanghelului toate s'au scufundat în adâncime. Ingerul alb și acum ca de obicei scrisă pe marginea filei:

— Calea fericirii a rămas deșartă.

Sa și l-a oferit din partea societății o plachetă de metal, frumos lucrată și încadrată în onix, reprezentând pe Majestatea Sa țesând la războiu, emblema societății. Sub războiu se află scrise cuvintele M. S. Reginei: »Viitorul țării îl țese femeia«.

Majestatea Sa, foarte viu mișcată, binevoi a exprima comitetului călduroasele sale mulțumiri; apoi acordă cuvântul dlui D. S. Nenițescu, secretar general al societății, care dete cetire dărei de seamă a consiliului de administrație asupra activității în anii 1905/1906.

Majestatea Sa a urmat cu un viu interes această expunere a mersului societății și la urmă a binevoit a mulțumi căduros consiliului de administrație pentru râvna ce depune întru propășirea acestei instituții.

Parcul Expoziției. Ministerul de domenii va lua zilele acestea în primire terenul fostei Expoziții și toate pavilioanele situate pe dânsa.

Paza și întreținerea parcului și a plantațiilor, a fost încredințată serviciului agriculturii, iar întreținerea și complectarea pavilioanelor actuale, a fost încredințată serviciului industriei.

Pentru întreținerea parcului s'a prevăzut în bugetul ministerului domeniilor o sumă de 90.000 de lei, iar pentru întreținerea pavilioanelor, fiecare serviciu a prevăzut anumite sume.

Pavilioanele de jos, cari nu sunt construite de piatră, vor servi ca muzee agricole, silvice, comerciale, industriale, în tot timpul durabilității lor, care e garantată pe 10 ani.

Palatul artelor și celelalte clădiri de piatră, construite sus, pe deal, vor avea destinația pe care au avut-o și în timpul expoziției.

Ministerul de domenii va înlocui cu incetul pavilioanele provizorii în cari vor fi instalate tot felul de muzee, cu construcțiuni de piatră.

Societatea »Steaua.« Duminică la ora 5 d. a., s'a ținut la administrația Domeniului Coroanei adunarea generală a Soc. Culturale »Steaua«.

A prezidat dl Kalinderu, președintele comitetului, care a făcut o amănunțită dare de seamă despre mersul societății în anul trecut.

La 31 Decembrie 1906, numărul membrilor era de 2355, iar capitalul societății de lei 49.000.— valoarea nominală în scrisuri funciare și obligațiuni județiene-comunale, lei 5649-19 numărând în cassă, sau lei 54649-19 la un loc, față de lei 41000.— nominal la sfârșitul anului 1905. Acest îmbucurător spor se datorește înmulțirii cotizațiilor, creșterea dobânzilor dela efecte, legatului de 5000 lăsat societății de neuitatul răposat T. Mândru, fost procuror general la Iași, și altele.

În anul 1906, comitetul a votat totdeodată pentru biblioteca populară dela liceul Gh. Lazăr din Capitală, un ajutor de 2000 lei, din care a plătit lei 500, rămânând să dea și restul după trebuință.

În privința bibliotecilor populare dl Kalinderu a zis că sunt instituții de cultură cu atât mai prețioase cu cât înlesnesc luminarea celor mulți doritori de cultură, dar lipsiți de mijloace să-și procure singuri cărți. Însemnătatea lor e mai mare la noi, unde asemenea biblioteci aproape lipsesc. Când fondurile vor permite, societatea va fi fericită să poată face mai mult, mai întâiu în Capitală, unde se simte trebuința de cel puțin 4 biblioteci, situate în părți diferite.

În anul trecut Societatea a urmat să distribue cărțile gratuit pe la cabinetele de lectură din țară și din străinătate și să imprime biblioteca populară ce editează. Din acest an au eșit 13 numere în 428000 exemplare, din cari s'au vândut și depus spre vânzare peste 400000. Din tablourile MM. LL. Regele și Regina și al lui Ștefan-cel-Mare s'au distribuit și vândut la 55000, iar acum sunt în lucru chipurile AA. LL. RR. Principilor moștenitori.

Dl Kalinderu a mai arătat, că vânzarea, ori cât ar fi de frumoasă, nu e însă destul de puternică pentru a putea stărpi răspândirea publicațiilor imorale. De aceia se impune să se ia măsuri cât mai eficace, asupra cărora e bine să se discute și în adunare.

Înainte de a termina a cerut după propunerea unor membri, modificarea statutelor în senzul ca societarii activi să poată răscumpăra cotizația anuală plătind odată pentru totdeauna o sumă care să treacă ca fond alienabil.

S'a cetit apoi raportul cenzorilor în urma căruia s'a descărcat comitetul de gestiune, iar dl Haret

a deschis discuțiunea asupra mijloacelor, cari ar putea sporî pătrunderea publicațiilor în masa poporului. La această discuțiune au luat parte Rasidescu, Niculescu-Baneasa, Inv. Iliescu, Rădulescu-Pogoreanu, Florea Dumitrescu și dl Kalinderu, care, răsămând propunerile ce s'au făcut, adunarea hotărăște să se intervină din nou la Ministerul Cultelor și Regia Monopolurilor pentru ca revizorii și debitanții să se ocupe mai mult de vânzarea cărțicelilor.

Trecând la celelalte puncte din ordinea de zi:

- S'a reales în comitet dnii membri Mih. Vlădescu, P. Gârboviceanu și dl Cecropide, cari au eșit drept la sorși.

- S'au reales ca cenzori dnii Alexandrescu, C. Alimăneșteanu și Păr. Ionescu.

- S'a modificat art. 4 din statute aliniatul ultim, după următoarea propunere a dlui Kalinderu:

Cotizațiunea anuală poate fi rescumpărată de membrii activi plătind odată pentru totdeauna suma de 46 de lei minimum. (Preții rurali, învățătorii și sătenii numai 20 lei minimum, în vedere că și cotizațiunea e numai 1 leu). Această sumă se va trece la capital și nu se va putea întrebuința pentru cheltuielile ordinare de cât venitul ei.

Adunarea s'a sfârșit la 7 și jumătate seara.

Sporirea infanteriei. În discursul pe care dl general Manu, ministru de războiu, la pronunțat la Camera cu ocazia discuției înființării celui de al IV-lea batalion la regimentele de infanterie, dsa a afirmat că prin noul buget al războiului va augmenta efectivul batalioanelor de vânători.

Cu acest mijloc efectivul total al infanteriei va fi mărit cu 5000—6000 oameni pe an.

Dl general Manu a mai declarat că va lua măsuri ca să se dea o mai mare dezvoltare serviciului de tir al infanteriei.

Șezătoarea din Budapesta.

— Lămuriri —

Domnule Redactor,

În »Tribuna« s'au scris, în timpul din urmă, mai multe articole, nu tocmai măgulitoare, despre »șezătoarea națională« ce se va da aici în Budapesta. Sunt sigur, că învinuirile ce ni-se aduc pornesc dintr'o înaltă datorie de control și din cea mai curată bunăvoință. Dar ori cât de binevoitoare ar fi critica D-voastră, întemeiată pe informații greșite, ea rămâne nedreaptă. Și-ar fi bine, dacă se poate, să se înlătore nedumerirea și dintr'o parte, și din alta. De aceea îmi iau voie, și încerc să lămuresc aici, pe scurt, cuprinsul și ținta șezătoarei din Budapesta.

Sunt cam vre-o două mii de români respirați pe toată întinderea capitalei. În afară de un număr destul de însemnat de muncitori, cari, avându-și sărăcia și năcăzurile lor, cu greu vor mai putea fi adunați și mântuiți — cu toții — de cutropitoarea înțurire străină, colonia română din Budapesta se formează, în majoritatea ei, din intelectuali de diferite gradații, — de sus dela înălțimi curiale, până jos, la studentul visător și modest.

Păcatul nostru, care aici e mai mare, ca în alte părți, e că suntem prea risipiți. N'a fost nici odată și nu este încă nici azi o strânsă legătură de suflete între cei ce mai vorbesc, ori ar putea să mai vorbească românește în acest mare oraș al străinilor.

Pentru tinerime a fost un noroc, ce nu se poate socoti în cuvinte, societatea de lectură »Petru Maior«. Societatea asta e singura școală bună de limbă românească, în Budapesta. Ea ne trezește interesul și pentru alte lucruri, decât acelea ce se scriu în cărțile noastre de studiu. Ea ne adună pe toți din câte ținuturi sunt locuite de români în țara ungurească, ne învață să ne cunoaștem, să ne înțelegem și să ne prețuim, în ciuda tuturor învrăjbirilor mărunte. Aici primesc cei mai mulți indemnul și se întăresc în conștiința chemării lor de mâne. Și dacă nu dovedește fiecare dintre noi aceeași tragere de inimă către o astfel de societate folositoare, totuși binefăcătoare ei, cu sala de lectură, cu biblioteca, și cu discuțiile, ce se pornesc în ședințele literare, se răpândesc deopotrivă asupra întregii noastre tinerimi universitare.

În fața studențimei înfrățite prin »Petru Maior« și solidară, restul coloniei, număratoarele familii românești sunt uitate și aproape înghițite în mediul străin al capitalei. Acestea nu stau în nici un fel de contact, nici ele între ele, nici cu studențimea. Izolarea asta — și cred că ea nu se găsește nicăieri într'e măsură mai mare — e și rea și primejdioasă. E rea pentru studentul nostru, care în cei vre-o patru ani de universitate, departe de viața curată și cinstită din familie, rămâne cu desăvârșire lipsit de anumitele forme cuviincioase ale unei culturi sociale. E primejdioasă pentru funcționarul, care, rătăcit în cercul lui de prietini și cunoscuți de altă lege, își pierde încetul cu încetul și cea din urmă bogăție a sufletului său românesc: limba.

Hotărât, e o pagubă pentru toți, depărtarea asta dela studenți la siguraticile familii românești din Budapesta. Dar orice încercare de până acum de-a apropia și de-a uni aceste două elemente, a rămas zadarnică.

În anul acesta ni-se pare, că încercarea asta s'ar putea face cu mai multă izbândă. Tinerimea e mai bine închiegată, ca ori-când, în jurul societății »Petru Maior«. Noua mișcare culturală, cu gândurile bune și cu visurile ei curate, a găsit ecou și în sufletele noastre. Sporind din zi în zi numărul cărților, revistelor, și al ziarelor, se sporește și numărul celor ce vin să le caute. Dintre noi au dispărut — bine ar fi să nu se mai întoarcă — urtele certe după partide, și dacă vor mai fi mici nemulțumiri — unde nu sunt? — ele trăiesc numai în șoapte, mute și nevinovate. În societate s'a introdus o serie frumoasă de conferințe, ce dovedesc pregătire și interes. Cu înțelegerea și cu activitatea ce se desfășura la »Petru Maior«, s'a atras, în scurtă vreme, luarea aminte a întregii tinerimi române din Budapesta, și s'a reușit — ce nu credeam, că se va putea vre-odată — să se facă începutul unui *cor mixt*. (Meritul i-se cuvine în mare parte dlui dr. Leonida Domide.) Acesta era primul pas către închiegarea socială a tuturor românilor din capitală. Mai trebuia o sărbare, care să întărească prietnia și cunoștințele cele nouă, și să încununeze toate stăruințele de până acum... Așa s'a născut planul de a se organiza, în locul obișnuitei petreceri cu dans din dulcele Crăciunului, o »mare« manifestație culturală.

D-voastre spuneți, că șezătoarea noastră ar contribui — poate, inconștient — la realizarea unui gând pribeag, de a face din capitala țării ungurești un centru de gravitație pentru toți românii din Ungaria. Vă asigur, că greșiți. Și noi osândim astfel de idei, cum le osândiți și d-voastră. — Ce-ar fi de viitorul nostru, dacă el s'ar plămădi în Budapesta! — (Va urma).

Din străinătate.

Vizita regelui Eduard la Paris. E lesne de înțeles că vizitei regelui Eduard al VII-lea la Paris, i-se atribue o importanță politică. Comentariile în această privință își urmează cursul lor prodigios, din care însă nu se poate preciza nimic.

După unii, regele Engliterei s'ar fi întreținut cu ministrii francezi asupra chestiunii religioase în speranța, că va mai îndulci cearta cu papa.

Judecând bine, aceasta n'are aparență de adevăr, căci ar fi vorba de un amestec în politica interioară a Franciei, care, desigur n'ar tolera-o.

O a doua conjectură e că regele s'ar fi ocupat cu guvernul francez de triumful Kaiser-ului în alegerile germane și de înțimplarea posibilă când popularitatea politiceii lui coloniale ar putea da avânt puterii germanice în detrimentul Franciei și ai Engliterei.

În sfârșit, a treia versiune și cea mai probabilă e, că suveranul Mărei Britanii ar fi venit ca «să stea de vorbă» asupra mijloacelor de a introduce chestiunea dezarmării parțiale în programul conferinței dela Haga, profitând de trecerea prin Paris a dlui Martens.

Din parlamentul francez. Senatul a abordat discuțiunea generală asupra proiectului prin care se suprimă declarațiunea pentru întrunirile publice. Dl Maurice Faure, vorbind în numele stângei democratice și stângei radicale socialiste, declară că primește suprimarea declarațiunii prealabile obligatorii, dar că este bine să se mențină celelalte dispozițiuni ale legii din 1881 care asigură până acum menținerea ordinei publice. Dl Prevost de Launay (dreapta) și dl Fessard (progresist), combat proiectul. Dl Lintilhac, raportor, crede că proiectul va contribui la pacificarea spiritelor. Dl Briand declară că proiectul este pentru împăciuire (Aprobări). Termină zicând că nu va cedă asupra principiului suprimării declarațiunii, invitând senatul să nu edifice proiectul pentru a nu provoca întârzieri în aplicarea legii (Aprobări). Senatul adoptă articolul 1 al proiectului. Proiectul relativ la întrunirile publice este trimis în studiul secțiilor.

Atentat contra unui director de închisoare. Directorul închisoarei din Tver, conzilierul de stat Merek, a fost omorât în apropierea închisoarei, de către un tânăr, care a tras asupra lui mai multe focuri de revolver și apoi a dispărut.

Atentatul s'a comis din ordinul comitetului revoluționar, care a decis moartea tuturor directorilor de închisoare, cari torturează pe deținuți.

Buletinul societății astronomice din Franța publică darea de seamă a ședinței, în care dl Camille Flammarion a prezentat pe noi membri: M. S. regina Elisabeta și gen. Rayes, președintele republicii Columbia.

Se știe că cu acest prilej dsa a rostit un discurs în care a adus elogiul României și a mulțumit tuturor celor cari i-au făcut strălucita primire vara trecută în București.

Evenimentele în Bulgaria. În urma colosalilor pierderi ce negustorii bulgari le-au îndurat în decursul celor șase săptămâni de grevă, s'a hotărât să se pornească o deputațiune la guvern pentru a cere o cât să poate de apropiată împăcare cu greviștii. Deputațiunea aceasta n'a fost însă primită de nici un ministru. În urma acestui refuz, comersanții s'au adresat prințului Ferdinand, prezentându-i un memoriu, în care îi espun situația deplorabilă cauzată exportatorilor. Memoriul solicită pe prinț de a remedia această stare de lucruri. El zice că cantități enorme de mărfuri suferă avarie în gările din provincie și exportatorii de grâne sunt amenințați de concurența americană, care se va simți în câteva săptămâni. Acest memoriu a influențat puternic princiarii, de a da dispoziții să se facă concesie greviștilor pentru a relua lucru. Sâmbătă greviștii, cărora li-s'a dat deplină satisfacție tuturor cerințelor lor au început lucrul și astfel situația în această direcție pare liniștită.

Nu tot așa stă lucrul cu mișcarea opoziției. Gruparea opoziționistă a aranjat ședințe publice în întreaga țară pe Dumineca viitoare și e de prevăzut, că se vor întâmpla încăerări din moment, ce și guvernul vrea să parieze cu aceleași mișcări lovitură, ce îi se dă.

El rămâne inflexibil, persistă în atitudinea sa față de atacurile opoziției, iar aplicarea noii legi a presei, făcută cu nemai pomenită rigoare are de rezultat, că zilnic sunt confiscate foi de ale opoziției.

Afaceri culturale.

O INJURIE.

— Reflexiuni de Dr. George Ciuhandu. —

VI.

De n'ar avea loc una ori alta din aceste supoziții alternative, apoi desigur, frații dela »Lucașul« nu ne-ar fi întimpinat cu condeiul trecut în rost de paloș tăietor de capete, ci ni-ar fi eșit în cale cu întimpinarea fratelui, ce-ți înțelege roștul de împreună-muncitor în marele și nelucratul nostru ogor cultural; dar mai pe sus de toate, cel puțin din deferență și pentru fața obștei românești dacă nu din convingerea sufletului, ar fi trebuit să cruce idealul nostru — credința și viața bisericăscă — de niște nebărbătești calificative.

Plane până nu ne spusese nici cuvântul-pro-

gram și nu ne putea, prin urmare, judeca nici după chipul și măsura prestațiunilor noastre în publicitate.

Cu drept cuvânt am pus deci în fruntea acestor reflexiuni titlul de »O injurie«, care injurie însă trebuie să nu ni-se facă, nu pentru fața noastră — căci noi ne știm mângăia cu cuvântul sfinte Scripturi: »Fericiți veți fi când vă vor batjocori pe voi și vă vor goni... — ci pentru a nu scădea prin aceasta nici prețul acțiunilor »Lucașului« în fața cetitorilor bisericani și adevărați iubitori de biserică, și pentru că nu e de de-coarea scrisului și culturii noastre să apucăm terenul negațiilor și bagatelizării unui ideal sfânt, pe care, de l'ai gonit odată dela inima omului, nu mai ai cu ce-l substitui.

Aceasta lipsă de vedere în taina psihicului omului în genere, și îndeosebi în taina vieții sufletești a poporului nostru, ne surprinde cu atât mai vărtos, cu cât așa știm, sufletul »Lucașului« ar fi — și trebuie să fie — lucașul, întruchipător măiestru al gândului și scrisului românesc, d-nul Octavian Goga, care »simte«

»... plutind prin fumul de tămâie
»Sfințenia cântării precurate,
»Ce-a rumenit o lume cu senina
»Cucernicie-a vremilor uitate...«

și »vede«

»... strălucind scânteia
»Din focul mare-al dragostii de lege,
»Ce prin potopul veacurilor negre
»Ne-a luminat cărările pribege«.

(Din »Dascălul«, poezie de O. Goga).

De aceea, în fața obștei românești apelez la duhul acestor gândiri și sentimente de aur și rime de argint, și la autorul lor — vivat, crescat, floreat! — ca »Lucașul« să nu-și mai iasă de pe terenul său și din cadrele competenței, fie literale ori academice. Pentru-că și pe terenul cultural-literar are senz incontestabil distincțiunea biblică, de a da Chesarului ce e al Chesarului și lui Dumnezeu ce e a lui D-zeu.

Cu acestea m'am simțit dator, din a mea parte, a le spune, cu stimă și dragoste de frate, încheiând cu o inciză din o conferință a luminatului român N. Iorga: »Noi, ...suntem deprinși a lua lucrurile bisericăști cam ușor, ceea-ce e un păcat mare, pentru-că nu e o vreme, când să jertfim puterile noastre și între ele, puterea aceasta pe care o dă credința în legea strămoșească...«

Arad, 8/21 Ianuarie 1907.

Presă străină despre alegerea din Bocșa.

Reprezentanții presei streine, prezenți la dezastrul nostru din Bocșa s'au grăbit să înfiereze și ei felul cum se organizează alegerile în Ungaria, arătând curățenia luptei noastre drepte și desvâind toate desuurile și meschinăriile maghiare, în scopul de a ucide moralul alegătorilor noștri neînduplecați, ori a stărni discordia în masele noastre prin mituirei josnice și intimidări, cari ne-au fost și de data asta atât de fatale.

Spiritul de observație al neamțului a descoperit toate aceste apucături unguerești și iată cum se exprimă »Reichspost« din Viena referitor la această manoperă:

»Pe când agenții electorali unguri cutreeră cu săptămânile cercul, pe atunci românilor li-e interzisă ori-ce adunare.

Societatea de stat austro-ungară de căi ferate face o nemaipomenită presiune cu armata sa de alegători, cari trebuie să voteze cu toții pe candidatul ungur«.

Arată apoi mituirile în bani și intimidările față de preoții și învățătorii noștri, că le retrage congrua celor dintâi ori îi amovează pe cei de-ai doilea.

Finanții au promis zile libere de fiert țuică pentru toți câți vor vota cu Weiss. Inspectorul școlar Berecz care într'o iarnă așa de grea a ținut să inspecteze școalele, lucru ce nu l'a făcut nici odată în acest cerc în loc de inspecție făcea presiuni față de fiecare dascăl. Și-a găsit însă odată un bătrân și cinstit păstor sufletesc român cu dragoste de neam, pe dascălul Miclău din Vermeș, care să-i spună: »Am slujit în cinste 23 de ani, sunt sărac, ce-i drept, dar vreau să rămân

sărac (Dumnezeu să-i dea bine harnicului slujitor al poporului!!).

Directorul financiar Krauss din Lugoj, a cutreerat toate comunele intrând — el care era obicinuit numai în localuri domnești — pe la toți cărciumarii și amenințându-i cu luarea licenței, dacă nu dau vot ovreului.

Și ca culme iată cum vreau să-și asigure mandatul: 18 alegători, cari aparțin cu totul altui cerc electoral (Oravița) au fost aduși la vot în cercul Bocșei.

»Deutsche Zeitung« din Viena caracterizează iarăși în colorii cât se poate de înegrite, rezultatul acestei alegeri, susținut de »obiceiturile țării.«

»Ei n'au putut împiedeca alegerea deputatului român Brediceanu« — zice numitul confrate vorbind de mandatul nimicit — căci nu se putea altcum, din moment ce din totalul de 3402 de alegători 2800, prin urmare 80% sunt români. De data asta însă au întrebuițat toate meschinăriile posibile, intimidări, amenințări, mituire, jertfe bănești, cari au costat până la suma de 300 de mii de coroane, pentru a se asigura mandatul pe seama jidovului de casă și mâna dreaptă a lui Apponyi, Julian Weiss.

La nici o alegere nu s'a cheltuit atâta presiune, atâtea parale și atâtea lipsă de scrupul.

Actualități politice.

Criza coaliției.

este iarăș la ordinea zilei. Purtarea suspectă a poporalilor, fracțiune neorganizată, cum o numesc ziarele kossuthiste — dă de gând asupra intențiilor, cari o îndeamnă la veșnice amenințări cu secesiunea. Aproape toate ziarele, iar »Független Magyarorszag« chiar în articol prim, iscălit de Burgyan A. somează partidul independent, care are majoritate, să rupă el coaliția, și se primească singur formarea cabinetului de tranziție, lăsând la o parte vechile scrupule. »F. M.« află mare primejdie pentru independenți, că în cabinetul actual, cu menirea expresă de a alcătui noua lege electorală, ei, independenții sunt reprezentați numai cu trei miniștri, iar ministrii partidelor reacționare 67-iste au majoritate.

Toată campania asta însă pare a fi un joc de război a presei împotriva poporalilor și îndeosebi a lui Rakowszky, cari au tratat-o cu mult dispreț din cauza paușalelor.

Tendențele gălăgioase.

alt scop nu au decât să facă nițică gălăgie — ale poporalilor, cari își ajunseră par'că culmea în cearta lui Kaas I. cu Széll Kálmán, pe culuoarele dietei, sunt fel și chip talmăcite. Este mai verosimilă explicația celor ce află că prin ele, precum și prin celelalte scandaluri dela ordinea zilei, s'ar ținți disgustarea gingașului conte Andrassy, și prin retragerea lui s'ar putea face să izbucnească criza în coaliție. Sunt toate semnificativ vorbele aruncate de Kass I., într'o mânie, de cea mai aspră bănuială, ca și cum constituționalii ar face cauză comună cu »drabantii«.

Firește, presa coaliționistă scoate iarăș la lumină nizuințele și nădejile spre guvern ale poporalilor.

Luptă economică.

De sigur pentru a pune capăt nenumăratelor certe mărunte, guvernul maghiar ia refugiu la obișnuita apucătură națională: aduce iarăș pe tapet vre-un șurub al marelui chestii naționale, în fața căreia trebuie să amuțească ori-ce neînțelegeri, spre a putea lupta cu deplină solidaritate. Șurubul cu care se operează acum este tariful vamal autonom.

Comisia economică, își va începe lucră-

rile ei deja în septămâna asta, asupra proiectului. În publicitate se afirmă, că hotărîrea guvernului maghiar ar fi responsabilă la provocarea ministrului de agronomie austriac, Prade. În realitate însă, guvernul maghiar stă sub forța împrejurărilor de acasă: era de neapărată nevoie un mijloc de a abate atențiile și patimile, dela scandalurile mărunte ce desbinau și slăbeau.

Signalul de alarmă a fost dat de senatorul Matlekovits Sándor, în prim articolul de Sâmbătă a lui »Pester Lloyd«. Cunoscutul economist, constată că dacă e vorba să alegem într-o convenție de lungă durată (30 ani) și între luptă vamală, nepregătirea Ungariei pentru cea din urmă, nu pot să îndemne de cât la alegerea unei bine chibzuite convenții permanente.

Opinia independistă, adânc consternată, de odată gata a porni și la luptă economică, și vede în acțiunea lui Matlekovits o nouă uneltire a 67-iștilor.

Procesul Gajáry-Bánffy.

Azi s'a desbătut înaintea tribunalului din Budapesta procesul de calomnie intențat de baronul Bánffy Dezső lui Gajáry Ödön, pentru doi articoli apăruti în »Az Ujság« în cari îi s'aduce lui Bánffy învinuirea de complicitate cu autorul broșurei Zeysig.

Conziliu comun de ministri.

În legătură cu călătoria lui Wekerle la Viena se zvonește că mâne se va ținea un conziliu ministerial comun sub prezidiul ministrului de externe.

Imunitatea dlui Mihali suspendată.

— Raport telefonic din Camera ungară. —

Budapesta, 19 Februarie.

Deputații sunt în număr neobișnuit de mare, prezenți. Culcuarele părăsite. Se așteaptă declarații importante în mai multe chestii. Cu toată mulțimea mare însă, un duh de pace pare a fi cuprins pe toți agitații de ieri și alaltăieri.

Ședința se deschide la orele 10. Preșident Iusth Gyula.

Înainte de ordinea zilei, Hencz Károly își ridică plângerea, pentru că ieri nu a fost lăsat la cuvânt. Recunoaște însă greșeala lui, când a cerut cuvântul pe motiv de chestie personală. Apoi continuă:

În ședința de ieri s'au spus aci multe despre legăturile slovacilor cu darabanții. Eu am dovezi pozitive despre corespondența lui Szkicsák cu Kristóffy. Cetește o scrisoare de recomandare a lui Kristóffy către comitele suprem. — Szkicsák s'a purtat fățarnic, și a călcat cuvântul său de onoare. A făgăduit, că va intra în partidul poporal, și cu prilejul alegerilor a dat un comunicat către toate comunele în care se mărturisește aderent al statului unitar maghiar, (Cetește scrisoarea) și al naționalităților, numai într-un-cât se cuprinde asta în programul poporalilor. Cunosându-și omul însă, poporalii nu au primit în sinul lor pe Szkicsák, numai după- ce i-au luat reversul, în care jură pe cuvântul său de onoare, deplină solidaritate cu poporalii. Mai târziu apoi, dăduse o scrisoare către președintele partidului, în care făgăduiește, că va lucra împotriva agitațiilor naționaliste în slovacie. (Cetește scrisoarea). Cu toate astea în vorbirea sa la proiectul ministrului de culte, a spus cele mai nedrepte și obraznice învinuiri autorităților maghiare, cari păzesc integritatea statului. Purtarea lui așa de scandaloasă și de necinstită au silit partidul poporal să-l dea afară din sinul său.

Kossuth Ferencz: Nu vrea să se prefacă în tradiție, răspunsul în cameră la felurile combinații și acuzații din presă. Ține totuși să declare că el absolut nimic nu avuse a face cu agentul ministerial Vörös László, necum să fi fost dispus

a primi vre-un resort în cabinetul încercat de el. (Ovații prelungite și întinse până la demonstrație).

Hodja Milan: Reflectează la discursul de Sâmbătă alui Szmrecsányi și de azi alui Hencz Károly.

Zice că acuza adusă de Szmrecsányi contra parchetului din Budapesta este foarte gravă. Acest parchet își împlineste mai ales în procesele naționaliste, datorită sa cu proceptitudine. (Zgomot). Vorbirea lui Szmrecsányi de Sâmbătă a accentuat reglementarea presei în senz reacționar. Reflectează cuvintelor ministrului de justiție Günther, care a zis că se va îngriji să se simplifice procedura penală în materie de procese de agitație. Citește un articol apărut în foaia sa din care Szmrecsányi a citat tendințios. Cu privire la acuza, că gravităm în afară — zice oratul — îl asigur pe dl Szmrecsányi, că deocamdată poporul slovac are nevoi mult mai iminente decât să se poată ocupa și de chestia aceasta. Deocamdată ei au nevoie de școală, de respectarea limbii lor, și de validitatea lor în viața municipală.

Vorbirea sa a fost des întreruptă de vociferări zgomotoase.

Ședința se suspendă pe 10 minute. La orele 11 și 20 m.

Intrând în ordinea zilei, președintele anunță câteva petiții pentru concediu a deputaților, câteva rescripte dela comitate, și abdicarea deputatului Meskó Z. noul secretar de stat al ministeriului de justiție.

Imunitatea dep. Teodor Mihali.

Comisia de cercetare în chestia mandatului Teodor Mihali, referează despre rezultatul lucrărilor ei. Constată două cazuri, când dl Mihali ar fi dat câte 20 cor., și alt caz, când ar fi mituit cu mâncare și beutură. Aceste cazuri sunt însă mai mult comice decât serioase. Cazul de mituire nu s'a putut deosebi din ele. Propune verificarea mandatului.

Zboray A.: Prezintă și camerei votul său separat. El află vădită mituirea în faptul, că Mihali dăduse 10 cor. pentru căruțe pe când tarifa reglementară este numai 4 cor. Citează paragraful legii electorale.

Referentul: Desfășură înc'odată părerea comisiei. În cursul cercetărilor, din vorbele lui Mihali, cu cari însoțise predarea banilor, s'au dovedit următoarele: »aci îți dau pentru trăsuri«, va se zică pentru mai multe.

Susține punctul de vedere al comisiei, care nu poate fi acuzată cu simpatii pentru Mihali, și totuși un singur membru dăduse vot separat. (Strigăte: Il estradăm! Il estradăm!)

La vot, numai 7 inși votează pe lângă părerea comisiei. Toată scenăria cu simțul de dreptate a comisiei pare a fi o comedie bine aranjată. Camera hotărăște suspendarea imunității lui Teodor Mihali.

Se suspendează dreptul de imunitate alui Lengyel Zoltán.

Să trec la discuția pe articole a proiectului pentru asigurarea muncitorilor. Vorbește:

Baloghy Ernő: Are excepții împotriva părților ce se referesc la medici. Cere ameliorarea situației lor.

Mezőffy Vilmos: Cere să fie cuprinși în lege și muncitorii de câmp și lucrătorii dela tipografie.

Szterényi Iozsef: Recunoaște mai multe adevăruri, cari s'au cuprins îndeosebi în criticile locale ale partidului poporal. După o vorbire primită cu multe aplauze aduce mulțumite călduroase presei pentru ținuta ce a observat cu ocazia discuției. Numește pe ziariști de aristocrație intelectuală. Vrea să dea satisfacție prin declarația aceasta presei bănuite — zice el — pe nedrept, care este cel mai însemnat factor al vieții publice maghiare. (Aplauze)

Hodja Milan: Declară, că duelul este prostia cea mai mare pentru un om cult și modern.

Președintele ridică ședința la 2.

Pe culuarii în timpul vorbirii lui Szterényi, poporalul Szmrecsányi și-a trimis martori provocând la duel pe Hodja. Acesta a declarat însă, că nu este gata a intra în afacerea de duel, ci dacă Szmrecsányi dorește, va repetă spusele sale în publicitate, ca să poată fi dus înaintea judecătorei civile. Declarația aceasta a pus capăt afacerii.

Sociale.

Câte ceva despre presa noastră.

În Statele libere, acolo unde presa formează o a doua putere, unde menirea ei nu este o tendință de a-și apăra drepturile neglijate de lege, ori a cere drepturi în baza unei convențiuni adoptate de puteri, printr'un sentiment de umanitate — unde presa nu contribuie la cultura poporului său, ci-i schițează pur și simplu raporturile politice și luptele de partid, în aceste state zic — interesul ce i-se dă acestui organ de publicitate este cu mult mai mare, decât la noi, ceea ce ar trebui să fie tocmai contrarul. Această neglijență era justificată până mai dăunăzi, când masa întreagă a poporului afară de mici excepții — preoți și învățători — o formau analfabeții. Astăzi însă, când neștiutorii de carte se împuținează din ce în ce, lipsa de atenție din partea publicului față de gazetăria noastră în general, e cât se poate de nelegitimă și cu desăvârșire condamnată.

Dacă ne dăm seama de serviciile colosale, aduse de presă, tuturor membrilor societății noastre — în special țărănimei, învățătorimei și preoțimei, cărora le lipsește alt izvor de cultură națională — slabul interes, ce ni-se arată, nu e numai o rană, ce ni-se face nouă, celor chemați a purta în împrejurări grele destinele acestui popor, ci e o adevărată lipsă de conștiință, o primejdie vitală a neamului nostru.

Când ne gândim că bătrâna »Gazetă« în al 70-lea an de muncă rodnică, înfruntând cele mai dezastruoase mizerii, cari se pot pune în calea unui ziar conștiu de chemarea sa, a ajuns la rezultate materiale așa de neînsemnate, ne-având mi-se pare nici o mie de abonați zilnici — când ne gândim, că sporul nostru chiar cu toată variația de material și îmbunătățirile ce zilnic le introducem — e departe de a ne mulțămii, când ne gândim, că nici ceilalți conștioniți nu se bucură de o situație mai bună, ne mirăm, ce e cu masa puternică de 3 milioane de conștioniți ai noștri, ce e cu zecile de mii de cărturari ai noștri, ce hrană sufletească-și dau, când nici cărțile cari apar nu au o căutare mai avantajoasă!

Dar ni-se va imputa, că nu suntem. la înălțimea chemării noastre, că nu ne ținem în goana unei înaintări de felul gazetăriei streine, într'adevăr că sunt multe lacune în felul nostru de a fi — dar — vom răspunde noi, e posibil să ne asemănăm noi cu zierele streine, cari au pentru fiecare coloană un redactor special, cari își au oamenii formați, plătiți ca oamenii de meserie, iar nu suflete nobile, cari să constituie martiri ai unei cauze sfinte ca fond, dar ridiculate și nebăgată în seamă, de aceea, cărora le stăm paznic.

Țărănimea noastră, căreia-i facem destule servicii și ne trudim în continuu, de a o scoate din întunerecul, în care a zăcut de veacuri — este ea instruită de cei chemați a o face — asupra însemnătății unui ziar în limba noastră dă-i-se acestei țărănime deslușiri despre însemnătatea existenței ce ne-am dat-o ca informatori, ai cauzei noastre, ca s'fetcni ai credinței ca binevoitori și sprijinitori ai culturile noastre naționale?

Ce caută gazetele ungurești pe masa preoților și învățătorilor noștri, ce caută aceste foite dușmane neamului și cauzei românești? Așa de caldă li-e inima, atât de largă ospitalitatea?

Cum nu se cutremură așa numita inteligență, căreia mai marii — cum i-a implântat în mână destinele neamului — cum nu se cutremură la vederea insultelor, ce ni-se aduc pe fie-care pagină, cum se îndură, să citiască rândurile cari ne ponigresc datinele, ne omoară graiul strămoșesc, ne contestă dreptul de existență, ca popor, ce și-a vărsat sângele pentru petecul de bățatură, pe care zace?

Câți dintre notarii de naționalitate română aduc aceasta jertfă, cerută de noi pe altarul avântului nostru cultural?

Puținele excepții nu o să ne schimbe părerea. Oamenii aceștia, cari își bagă mâinile adânc în

șerparul românului, n'au pentru noi un prisos de câte-va coroane, pe cari de sigur i-le-am răsplăti însuși, căci sfaturile noastre pot fi ori-și-cum mai pre sus de sfera de gândire — au însă desul pentru «Magyarország» sau cine știe ce pamphlet jidovesc, cu care scoate ochii stăpânirii: «En magyar érzésű, hűséges hivatalnok vagyok!»

Iar noi aceia, cari îl susținem, ne bucurăm din inimă de reușita unei alegeri, și o inserăm cu litere groase!

Să nu fie nici aci, nici o îndreptare?

Iată deci iubiți cetitori, cum justificăm noi modesta noastră existență.

Iată de ce lupta, ce trebuie să o ducem, și la care ne-am angajat, împotriva dușmanilor neamului, ni este îndoit, nu înzecit de mare, când trebuie să opunem rezistență și spiritului de de-naționalizare, când strigăm după ajutor și strigătul nostru nu are nici un echo în nici o parte.

Vom continua însă cu puteri oțelite să susținem greaua sarcină, ce ne zace pe umeri, vom căuta — întrucât ne va fi posibil — să plantăm simpatie în sufletele răzvrățite și orfane cauzei comune, să inspirăm dragoste pentru articolii presei noastre, jertfind energie și comori, așteptăm însă sprijinul oamenilor noștri de inimă, un sprijin pecuniar așa de neînsemnat, pus alături de câștigul moral, pe care în credința noastră trebuie să-l aducem, fiecărui om, care ne urmărește.

Reuniunea de cântări din Beiuș la Vașcău.

Din Vașcău, valea Crișului Negru, negru de durerile și suferințele poporului românesc, ce o locuiește, un act îmbucurător și mângâietor se poate creșta la răvașul redeșteptării noastre. Reuniunea de cântări din Beiuș, ce îmbrățișază la sinul său un mare număr de apostoli propovăduitori de cultură românească, mers'a acolo să împlinescă o faptă culturală bună, o acțiune contribuitoare la luminarea, desfătarea și înălțarea sufletelor românești, o acțiune, a cărei însemnătate este binecuvântată și va avea roadele sale bine-făcătoare. Și însemnătatea acestei acțiuni este cu atât mai vădită și mai mare, dacă cugetăm, că la concertul de Marți luat-a parte nu numai inteligența din Vașcău și împrejurime, ce înțelege rostul bine-hoțărît al Reuniunii, ci și un considerabil număr din popor ce se deșteaptă. Stăm deci în fața unui fapt îmbucurător, când membrii Reuniunii, cu suflete generoase, bogate și înțelegătoare de tot ce este frumos pentru viața noastră românească, de tot ce poate să ne dea țării și nădejdi în un viitor de mai bine, nu fac muncă zădarnică și neroditoare, ci muncă înțeleasă ce chiamă stăruitor la deșteptare toate păturile sociale din acele părți. Munca prinde rădăcini, iar foleasele le va aduce viitorul apropiat.

Vrednicii îndrumători pe căi drepte, nesfârșite ale propășirii noastre culturale au binemeritat ro-potul de frenetice aplauze ale publicului tixit în sala spațioasă «La Amicul bun». Aceea manifestațiune sinceră și călduroasă dovedește foarte deslușit, că și publicul ascultător a fost pătruns de aceiași gândire și dragoste învăpăiată pentru înaintarea noastră, ca și cei ce în numele culturii au venit acolo.

Reuniunea de cântări cu prilejul acestui concert s'a făcut vrednică de două fapte bune, neprețioase. Pe de o parte venitul curat l'a dăruit școlii gr. or. române de acolo, pe de alta parte a sădit, după puteri, planta binelui mântuitor și în Vașcău, aducând pe românii din acel oraș cu cei din Beiuș în legătură sufletească mai strânsă și mai bine închiegată.

S'a cântat însuflețitor, cu nuansări corecte alintătoare «Concertul II» de G. Musicescu, «Pe-al nostru steag», de G. Porumbescu, «Pui de lei», de I. Vidu și mai multe doine și cântece populare. Toate au fost bizate la insistența publicului entuziasmat.

D-șoara Nina Kilner, în costum național, urcă bina între aplauzele publicului și declamează cu

multă pricepere «Spinul», de G. Coșbuc. D-șoara Marioara Țiț, altă coristă, a declamat cu deplină siguranță «Crăiasa Codrului», de Maria Cioban. Ilaritate generală a stărnit coristul V. Ardelean cu monologul «Herșcu Bocegiul». Erau caracteristice observările unui țaran. Văzând pe bină un tip de jidan nu s'a putut răbda să nu zică: «Uită-te la jidanul dracului! Nu-i de-ajuns că-l văd în toată ziua, ci mai are curajul să ne strice și petrecerea noastră românească. Afară cu el». Și era cu greu să-l potolești pe țaranul nostru indignat de aceasta «infamie». Dl Vesa, contabilul dela «Șoimu» a delectat publicul cu două sollo.

Neobositul president al Reuniunii, dl dr. Ioan Ciordaș, a adresat la sfârșit în o românească aleasă, cuvinte călduroase de mulțumire pentru cei ce au contribuit la reușita splendidă a concertului și a accentuat, că dacă în cele politice n'am putut fi înțeleși și n'am putut să ne întărim, s'o facem aceasta prin *răspândirea culturii* sălășluind-o în sufletul nostru cu toată căldura.

Vorbirea a fost des întreruptă de aplauzele publicului.

A urmat apoi joc până 'n zori de zi, iar în pauză s'au ținut mai multe toaste în cinstea Reuniunii, dlui dr. Ioan Ciordaș, inimosului Ioan Bușița, fostul ei dirigent și pentru alții.

Noi, cari am luat parte la acel concert ce-am avea de adăugit? Numai atât: să nu desnădăduim și să nu ne plângem de starea noastră culturală dedestabilă, căci nu noi suntem purtătorii de vină a greșelilor din trecut, am fi însă ticăloși și nevrednici de numele ce-l purtăm dacă n'am vroi să facem de acum înainte tot ce este bine și folositor pentru neamul românesc.

Petru E. Papp.

NOUTĂȚI.

ARAD, 18 Februarie 1907.

Vremea. Cea de a doua iarnă se menține pretutindeni cu frig și ninsoare. Câte-va ceasuri ale amiezii sunt mai moi, nopțile însă sunt foarte reci.

— **Consistor plenar** s'a ținut azi sub prezența P. S. Sale Episcopului Aradului I. I. Papp. Au asistat P. C. Sa archimandritul Aug. Hamzea, protopopii V. Beleş și M. Lucuța, preoții D. Muscan, F. Manuilă, C. Ursuț, Tr. Vațian, T. Opreanu, referenții G. Popovici, G. Purcariu, G. Serb, dr. G. Ciuhandu, Aurel Călniceanu, secretarul V. Goldiș și domniile asesori Em. Ungureanu, P. Truța, G. Feier și Russu-Șirianu.

— **Curios.** Scriind un prim-articol (numărul dela 3/16 Februarie) despre înfrângerea dela Bocșa, după ce constată cele petrecute, «Drapelul» încheie: «Se zice că noi am căzut și partidul constituțional a învins! Noi suntem mândri pe căderea noastră și nu învidiăm pe învingători pentru... învingerea lor...»

Noi învidiăm nervii tari ai confrăților dela Lugoj.

— **Jubileul din Viena.** Atașatul militar român din Viena a comunicat ministerului de războiu că în anul 1908 se va serba jubileul de 60 de ani de domnie, al împăratului Franz Iosef.

Cu acea ocaziune se va organiza o expoziție internațională, cu o secțiune militară.

În această secțiune fiecare stat va arăta care e organizațiunea armatei și marinei sale, ce arme întrebuițează, ce fel de instrucțiune dă trupelor și de ce fabrici și ateliere militare dispune.

La aceea expoziție a fost invitată și România. Expoziția se va organiza la Viena.

— **Catafalcul lui Carducci** e ridicat în bibliotecă. Corpul poeziei e îmbrăcat în negru și înfășurat cu un steag național, iar pe cap poartă o cunună de laur.

Sosesc încontinuu telegrame de condolență atât din lăuntrul țării cât și din afară.

— **Emigrările.** Vicespanul comitatului Torontal în ultima ședință a comitetului permanent a arătat că dela 1904 încoaci au emigrat din acel comitat 36.491 persoane în America.

Ziarele din Cluj, sub titlul «comitatul emigrează» aduc de asemeni știri alarmante despre emigrările în massă a locuitorilor din acele comune. Pleacă zilnic câte 80—90 inși, cei mai mulți în America. Se duc însă și în România.

— **Nessi Pál**, fost deputat și în campania «națională» între aranjatorii obstrucției, o să între curând la pușcărie, pentru delict ordinar. Tribunalul din «fő és székvaros» l-a osândit adică la 3 luni temniță ordinară pentru hoții comise în paguba clienților săi (e avocat domnia lui).

Coaliția a mai pierdut deci un — fruntaș!

— **Baritonistul român Corfescu**, care anul trecut a avut succese frumoase în opera teatrului din Cluj, a fost angajat pentru câte-va reprezentațiuni de operă în teatrul din Arad. Luni 25 Febr. n. în Rigoletto, Joi 28 Febr. n. în *Pagliacci* și *Cavaleria Rusticana*.

— **Procesul Generalului Stössel**, apărătorul Portului Arthur dat pentru a doua ora judecării, va fi judecat în zilele acestea. În potriua lui s'au ridicat acuzații grave de cătră doctorul șef Subbotin, care susține că în ziua predării se aflau între zidurile cetății 25.000 oameni gata de luptă, 2500 de cai și proviant pentru 21 de zile. Afară de aceasta, muniție pentru infanterie și 180 de mii de ghiulele de tun între cari 14.000 cartece și 14.000 șrapnele.

— **Preot nou.** Pr. S. Sa episcopul Ioan I. Papp, a hirotonit întru preot pe Florian Goina, pentru parochia Mizieș. Noul preot a servit Vineri în biserica gr.-or. din Beiuș.

— **Necrolog.** Ni se trimite următorul anunț funebral: Cu inima îndurerată vestim tuturor rudeniilor și cunoscuților, cumcă scumpa noastră Aurelia Feldrian n. Solomon, directoara internatului gr.-cat. de fete din Blaj, după lungi și grele suferințe suportate cu adevărată rezistență creștinească și-a dat nobilul ei suflet Sâmbătă în 16 Februarie n. la oarele 10 seara, împărțită fiind cu ss. Taine ale muribunzilor.

Inmormântarea a fost Luni în 18 Februarie n. la 2 1/2 d. în cimiteriul comun. Blaj, la 16 Febr. 1908. În veci amintirea ei! Jalnicii consângeni.

— **Un popă catolic sperjur.** Se anunță din Lyon, ziarului «Le Matin», că o bogătașă din împrejurimile dela Monthrisson, avea un fiu care s'a amoretat de o institutoare pe care a instituit-o legatura lui universală.

Întâmplându-se să moară tinărul, testamentul fu distrus în prezența unui preot catolic, amical bogătașei, abatelui Gouttenoire și a unei doamne Briery.

Testatoarea aflând despre cele ce s'a petrecut, i-a chemat în judecată pe cei doi martori, după moartea bătrinei, a mamei iubitelui său. Dânsii au protestat însă zicând că nu știu nimic.

Tribunalul cercetând situațiunea, a dat dreptate institutoarei și a condamnat pe abatele Gouttenoire la 6 luni închisoare, fără amânare pentru jurământ falș iar pe femeia Briery, la 2 luni închisoare.

— **Săpun de vioarea de Parma.** Sub aceasta numire de căți-va ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de vioare? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare să nu întrebuițeze acest săpun, numai ca să-i tindă mână de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil. 3 bucăți 2 cor. 20 fil. Pregătește: Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă. Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drugheria lui Vojtek și Weisz, Lugoj în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

Societăți.

Ședința festivă a societății de lectură „Ioan Popasu”. În ziua de 10 Februarie — scrie «Foaia Diecezană» — am avut fericirea să asistăm la o frumoasă ședință publică românească, aran-

ată de elevii institutului teologic-pedagogic din Caransebeș. Public în număr foarte mare din loc și din depărtări a cercetat această ședință festivă. Programul bogat și variat s'a executat cu precizie; atât corurile, cât și cântările executate de cor și orchestra elevilor au succes de minune, și îndeosebi cântarea »La mijloc de codru des« cu vocea sonoră a clericului Petru Vuc, în solul avut, a stârnit aplauze frenetice, — într'atât, încât a trebuit repetată. Iar la declamația predată de clericul Ioan Toader publicul cu aplauze nesfârșite răsplătește predarea fragmentului din satira III a lui Eminescu. Monologul lui Alexandri »Surugiul« a fost predat de elevul Ioan Ștefan din cursul IV de pedagogie atât de bine, încât a rămas încă vie impresia în sufletul tuturor până acum. În pauză apoi 12 elevi, în frunte cu viceprezidentul societății, Petru Vuc, toți în costume românești au jucat mândrul nostru joc »Călușorul« și »Bătuta« și »Brăul« cu acuratețe și tact. Cu drept cuvânt se poate zice, că așa o petrecere românească, frumoasă și cercetată n'a fost aici în Caransebeș de vr'o câțiva ani.

Dela frați.

Candidații românilor în Bucovina.

Democrații uniți cu conservatorii, susțin lista următoare: baronul Hurmuzachi, Dr. Aurel Onciu, proprietarul mare Nicu Flondor, judecătorul Simionovici și învățătorul Chisanovici.

Un partid nou, care combate pe Onciu, susține altă listă: pe judecătorul Stefanelli, pe Dori Popovici, pe adm. de poduri cavalerul Cuparencu și pe agricultorul Bodnar.

Concert, petreceri.

— **Petrecerea din Arad.** Se fac mari pregătiri pentru concertul din Arad. D-na Triteanu, care fascina lumea cu prilejul neuitatelor serbări din Sibiu, ademeneste și la Arad multă lume chiar din depărtări. Corul teologic-pedagogic din Arad are iarăși o reputație care este mai mult decât una locală. Colaboratoarele celelalte pășesc acum pentru întâia oară pe scenă, toate ofer însă garanții prea destule, ca concertul din Arad să devie cu adevărat festival artistic.

— **Reuniunea de cântări din Beiuș,** văzând succesele mari ce le-a secerat până acum a luat hotărârea să facă o bină stabilă în Beiuș. Pe lângă concerte se vor da și piese teatrale, ce vor contribui foarte mult la purificarea limbii românești și la rostirea corectă. E de notat, că deja de când este Reuniune în Beiuș puțini sunt cari mai vorbesc cu »gy« și »ty«. Și acesta e un progres.

— **Șezătoarea din Budapesta.** Primum următoarele: Vă rugăm să binevoiți a publica în prețuitul Dvoastră ziar — pe baza unei hotărâri unanime a aranjatorilor — lista următoare a dlor aranjatori a petrecerei (șezătoarei), ce se va ținea în Budapesta în luna Martie.

Prezidenți: Dr. George Bilasko, dr. Antoniu Mocsonyi; Vice-prezidenți: Dr. Caius Brediceanu, Cornel Mesaroșiu, Pompiliu Nistor; Secretar general: Dr. Teofil Tanco; Secretari: Silviu Pășcuțiu, George Crișan, Gavril Osian; Cassar: Ioan Voina; Controlori: Iosif Onciu, George Barbul; Maiordonii: Dr. Aurel Nyilvan, Carol Carbul; Dirigent al seratei etnografice: Dr. Tiberiu Brediceanu; Dirigentul corului: Dr. Leonida Domide. (Urmează o mulțime de nume a membrilor din comitet).

Suntem necesitați a publica numele dlor aranjatori și a declara, că comitetul executiv nu e dispus a intra în polemii de ziar în chestiunea petrecerei, fiind de neclintită credință, că numărul, poziția și numele dlor aranjatori, cari au adus toate hotărârile cu unanimitate, e o garanță indestulătoare, ca petrecerea să fie ținută în caracter național românesc. Pentru comitet: Dr. Teofil Tanco, secretar general.

Noi ne-am spus părerile, din punct de vedere principiar și vom fi bucuroși să înregistrăm caracterul curat românesc al petrecerii.

— Inteligența română din Deva, invită cu toată onoarea la petrecerea cu dans, ce o va aranja

Joi, în 15/28 Februarie 1907, în localitățile hotelului »Crucea albă«. Inceputul la orele 8 1/2 seara. Prețul de intrare: de persoană 2 coroane. Venitul curat este destinat pentru fondul gimnaziului român din Brad. Suprasolviri și oferte se primesc cu mulțumită și se vor cuită pe calea publicității.

»Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrudsat și Jur« invită la »Șezătoarea« ce se va ținea Joi în 28 Februarie st. n. a. c. în sala hotelului »Detunata« din loc în favorul școalei reuniunii.

Dnii și dnele sunt rugați a se prezenta în costume românești.

Dela judecătorii și tribunale.

Prigonirea slovacilor. Din Pojon ni-se scriu următoarele:

În o scurtă telegramă am raportat despre osândirea slovacului R. Svoch, dela foaia »Katholicky Noviny«. Aceasta a fost numai începutul unei serie de procese de agitație pornite în contra unor buni fii ai neamului slovacesc.

Inceputul într'adevăr a fost norocos. Nu e fără interes a se ști ceva despre aceste procese. Dl Svoch a fost acuzat pentru patru articoli, prin cari »agită naționalitatea slovacă în contra celei maghiare« și un articol pentru preamărirea condamnaților la apariția articolului »numai acuzaților«: Iuriga, Hlinka și soții.

Spre a ilustra ce agitație a comis acuzatul, mă mărginesc să citez una singură, din cele patru. E foarte scurtă: »K. ține cu a lui Wekerle, partidul poporal maghiar subsapă neamul slovacesc«.

Ei bine, Kraxelhuberii l-au și aflat vinovat, pe baza căreia energeticul tiner Svoch a și fost judecat la 1 an temniță ordinară, 800 (nu 1000) coroane amendă, suportarea cheltuielilor. Insinuând apelată, pe baza § 340 din codul penal, imediat a fost deținut.

La pertractare era de față voiosul și sprintenul deputat slovac Iuriga, bărbatul cuminte, sufletul slovacimeii din acele ținuturi. Avea în butonieră niște mici lanțuri de robi, nu se observa nici cea mai mică supărare pentru cei doi ani ce îl așteaptă, se duce bucuros în temniță, școala de stat major a naționaliștilor, după cum zice d-sa.

Dealtfel persoana lui Iuriga în tot decursul vorbirii năbădăiosului procuror nu a fost cruțată, iară președintele tribunalului îi suridea, se cunosc doar bine. A acuza pe un om, căruia e imposibilă apărarea, e chestie de gust.

Era de față și deputatul Blaho, și pe lângă alt public, mulți tineri slovaci, români, sârbi.

O scenă dureroasă a fost când, după anunțarea verdictului, osânditul între arme, pe lângă o duioasă despărțire de soții săi, a fost dus în temniță, ca un simplu rău făcător.

În 19 l. c. se va pertracta procesul lui Martin Albiny pentru două cazuri de agitație, apoi în zilele următoare a lui Pollák Ignatie pentru un caz, Dusan Porubsky pentru patru, iară șapte țărani pentru o agitație. În Iunie — are iarăși proces de agitație deputatul Dr. Fr. Iuriga.

A treia universitate și tren electric până la Viena numai un oraș patriotic cum e Pojonul poate să capete.

Corespondentul.

BIBLIOGRAFIE.

— Canonicul dela Blaj, Dr. Augustin Bunea cunoscutul nostru istoric scoate în broșură articolele sale din »Unirea« referitoare la Mitropolitul Sava Brancovici. Prețul 1 cor. 50.

»Țara Noastră« a lui Goga arată și în nrul 6 în »Scrisoarea către țărani« multă dragoste pentru »talpa țării« și sfaturile cari se dau din inimă curată sunt adevărate comori sufletești pentru poporul nostru.

După »Țara Noastră« a lui Goga, — o gură de aur pentru poporul nostru, vine »Revista teologică« a harnicului profesor seminarial Nicolae Bălan, apoi »Vatra Școlară«, redactată de dr. P. Șpan, profesor la preparandie.

Nrul 1 conține: Apel către învățătorime, Studiu despre educațiune, Metodica limbei, Dări de seamă și Informațiuni.

»Viața literară și artistică« cuprinde nuvele, poezii și cronici. Un articol în care dnul Gh. Dumbravă arată desinteresul autorilor pentru literatura măruntă, pentru copii și insistă asupra dezvoltării ei. Dl Cazaban polemizează cu multă ironie. Ilustrațiile reprezintă pe maeștrul picturii Grigorescu și o caricatură reușită »Goana după autori«.

Economie.

Adunarea generală a institutului de credit și economii »Șoimul« din Vașcău. Marți s'a ținut adunarea generală institutului de credit și economii din Vașcău, »Șoimul«. Acest institut deși tinăr a progresat în mod îmbucurător și a întins mână de ajutor multor țărani români din acele părți. Adunarea s'a deschis la orele 2 d. p. prin presidentul Atanasiu Pap, preot în Câmpeni, care în cuvinte alese arată restul și chemarea, ce-l are, »Șoimul« și progresele mari ce le-a făcut de când e în activitate.

De față a fost mai toți acționarii. E un semn bun al vremii văzând un număr considerabil de țărani având acții la acest institut.

S'a hotărât ridicarea capitalului dela 50.000, la 100.000. S-a ales comitetul de supraveghiere, fiind realeși tot cei din trecut. Toate au decurs în deplină ordine. Tuturor s'a exprimat mulțumită protocolară pentru buna chivernisală.

Adunarea generală a »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu«. Duminecă, în 3 Februarie n. c., și-a ținut »Reuniunea română de înmormântare din Sibiu«, a 7-a adunare generală ordinară, sub conducerea directorului-prezident, dl Pant. Lucaș și în ființa de față a unui însemnat număr de membri. Direcțiunea a prezentat despre activitatea reuniunii un raport general, citit de secretarul Vic. Tordășianu, și întocmit cu multă pricepere.

Circulația la poarta de fer. Circulația din 1906 a fost mai mică ca cea din 1905. În 1905 au trecut pe Dunăre în sus și în jos 3.163,932 m. m. marfă față cu 3,066,923 din 1906. Ceea-ce însumă cu 42493 coroane mai puțin în trecut fără deosebire de naționalitate în 1906 șalupe 1256 și 1540 vapoare în ambele direcții. În urma emulării dintre naile Serbiei și României cviculațiunea năilor maghiare scade și numai a celor românești crește așa că în 1905 au trecut sub steagul României 208 șalupe și 163 vapoare; ear 1906 231 șalupe și 249 vapoare.

State în faliment. Știm că comercianții când nu își pot solvi datoriile, dau faliment. Din America vine o știre curioasă și anume: următoarele 7 state neputându-și plăti datoriile au falimentat: Costa-Rica, Confed, Guatemala, Honduras, Louisiana, Mississippi, W.-Virginia. Cel mai încărcat cu datorii e Honduras, care de 33 ani n'a sôlvit nici interese nici din capital. Are o datorie de 5,898.750 font sterling, iar interesele sunt 15,854.390 font sterling. Costa-Rica e dator 2,000.000 font sterling a sistat solvirea intereselor la anul 1901. Guatemala la 1899 a falimentat a șasa oară și de atunci nici prin gând nu-i trece să-și reguleze datoriile. Mai puțin e dator Louisiana 194.482 font sterlingi. Un font sterling este egal cu 24 coroane.

Nouă societate de asigurare în Budapesta. Se svonește, că persoane obscure din Budapesta ar fi luat inițiativa de a înființa o societate pentru asigurarea lemnelor și a pădurilor contra focului. Pe de-o parte fiindcă inițiatorii sunt obscuri pe de alta parte fiindcă la noi focurile produc foarte adeseori daune în păduri; părerile specialiștilor sunt contra acestei porniri. De altcum și societățile la cari deja există acest ram sunt cu mare precauțiune la asigurările de felul acesta.

Licitațiune minuendă publică comuna bisericăscă Monostor (Béga-Monostor) pentru edificarea școalei confesionale de acolo, cu prețul de exclamare de 5663'83 pe ziua de 3/18 Martie. Licitanții au să depună vadiu 569 cor. Planul și preliminarul se pot vedea la oficiul parochial gr.-or. de acolo.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

— Raport telefonic al «Tribunei». —

Budapesta, 18 Februarie 1907.

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907 (50—kilg.)	7:55—7:56
Secară pe Aprilie 1907	6:83—6:84
Orz pe 1907	7:60—7:61
Cucuruz pe Maiu 1907	5:23—5:24
Grâu pe Octomb. 1907	7:87—7:88

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907.	7:50—7:51
Secară pe Aprilie 1907	6:80—6:81
Ovăs pe Aprilie 1907	7:54—7:55
Cucuruz pe 1907	5:22—5:23
Grâu pe Octomb. 1907	7:83—7:84

Piața din Aradul nou.

Vremea s'a înăspriț din nou. Noroc că sămănăturile au căpătat iar un acoperământ de zăpadă, pot suporta înghețul. Tărgul a fost slab cercetat, căutare abea a fost. S'a vândut.

500—600 mm. Grâu	6:50—6:60
400—500 " Cucuruz	4:20—4:25
Seinnare nominală, Ovăs	6:20—6:30
" " Orz	5:80—9:—
" " Secară	5:50—5:60

Prețurile în coroane, per kgr.

II. Producte.

— Prețurile socotite după 100 kgr. și în bani gata. —

Unsoare de porc	143—144—
Slănină	110—111—
Prune uscate de Bosnia 26:50	26:50—17:50
Pezmet de prune	42—43—

III. Tărgul de porci Kőbánya.

(Raportul halei comerciale din Budapesta—Kőbánya)

Prețuri de porci grași: Porci ungari de prima calitate Bătrâni, grei (părechea peste 400 kilg.) — fil. Tineri, grei (părechea peste 320 kilg.) 126 — 127 fil. Tineri mijlocii (părechea 250 — 320 kilg.) 128 — 129 fil. Tineri ușori (părechea până la 250 kilg.) 128 — 129 fil.

Bursa de bucate din Timișoara.

Timișoara 18 Februarie.

Grâu 75 kil. 6:30—6:40, 76 kil. 6:40—6:50, 77 kil. 6:50—6:55, 78 kil. 6:60—6:65. Grâu (marfă mercantilă) 75—76 kil. 6:30—6:35. Secară 5:60—5:70. Orz 5:60—5:70. Ovăs 6:40—6:50. Cucuruz 4:40—4:45.

Piața din Arad.

Cursul spiritului.

Spirit rafinat en gros	158
" " " detail	160
Spirit brut en gros	156
" " " detail	158
Lături uscate per kilg.	15

Poșta Redacției.

V. P. Berlin: Vei fi primit deja răspunsul, căci articolul a apărut.

Abbazia. D'aici s'a trimis zilnic, regulat. Am controlat.

Redactor responsabil Sever Bocu.
Editor-proprietar George Nichin.

Gaută aplicare

un candidat de avocat, care la finea lui Febr. c. își face doctoratul în drepturi, ar dori să între cu 1 Martie n. într'o cancelarie advocațională.

Vorbește 3 limbi (română, maghiară și germană) și având o praxă mare, e în stare a conduce ori și ce cancelarie advocațională.

Reflectanții să se adreseze redacției acestui ziar.

Scalda apa acră din Lipova

cu localitățile de ospătărie și dreptul de beuturi e de dat în arândă pe anul 1907, sau pe mai mulți ani. Doritorii au să se adreseze proprietarului Antonie Karácsonyi, Arad, sau la redacția noastră.

Candidat de avocat cu praxă

afă aplicare în cancelaria avocatului dr. George Roxin, Nagy-Szalonta.

Vânzare de ocazie.

6484 jugăre catastrale de pământ de arat, negru, ținut șesos, se vinde și în părțile. Dela 20 jugăre în sus cu armotizație în 50 de ani.

Informațiuni la A. M. Deutsch strada Salacz, Arad.

**Autonomie Karácsonyi, Arad.
La „Cănele negru“**

Recomandă băcănii sa bine asortată cu tot felul de mărfuri coloniale. Prețurile cele mai moderate.

Sprrijiniți pe comerciantul român!

Licitațiune minuendă.

Pe baza încuviințării Ven. Conzistor din Arad Nr. 7379/1906 se escrie licitațiune publică, pentru zidirea s-tei biserici gr.-ort. române din Sinitea (Szintye, u. p. Zaránd) cu prețul de exclamare 19.733 cor. 13 fileri.

Licitațiunea se va ține în 1/14 Martie 1907 la oarele 2 p. m. în școala gr.-ort. română din loc.

Planurile, specificarea de spese și condițiunile de licitare se pot vedea în orele oficioase la oficiul parohial, iar nainte de începerea licitării la fața locului.

Cel-ce ia parte la licitare va avea să depună ca vadiu 10 procente a prețului de exclamare.

Sinitea, la 1/14 Februarie 1907.

Emil Popovici, m. p.
președ. comit. parohial.

Ar fi de tot greu

dacă nu chiar imposibil a găsi un alt mijloc, care să fie pentru copi în aceeași măsură sigură și cu efect, că *Emulsiunea lui Scott* aduce organismului tinăr puteri nouă și îi ajută a trece peste greutățile desvoltării. *Emulsiunea lui Scott* este totdodată atât de gustoasă, atât de ușor de mistuit și atât de curată și inofensivă, încât nu pșicinuește nici cele mai mici greutăți și se po-ajunge numai cele mai bune succese. *Emulsiunea lui Scott* e cu mult mai bună decât untura de pește obicinuită.

Semnul, că *Emulsiunea lui Scott* e veritabilă este breveta: «un om, care poartă în spate o știucă mare».

Cu provocare la foaia aceasta și trimițându-se 75 fileri taxă de timbru trimite franco un model.

Dr. BUDAI EMIL, «Városi Gyógyszertár»

BUDAPEST, IV. Váci utca 34—50.

Prețul unui flacon original G. 2.50

Se află în fie-careapotecă.

Câștig mare.

Reprezentanți capabili, funcționari, etc., își pot crea un frumos câștig accesoriu adresându-se: **Agentei de publicitate Pressa, București** o o pentru S. B. Nr. 14. o o

„Laboratoire Cosmetique Matilde“

Contra catharelor cele mai învechite a le

ofticeii,

mai folositor e decât ori și ce altele siru-

pul de brad Castillio. Alină tusa, în-

cețează asudările de peste noapte, paten-

tează apetitul bolnavului, încetează scui-

parea de sânge. Pre-

țul unei sticle 2 cor.

40 fil. In casuri de

tot grave și pilulile

„Guajacolin“ o

cutie 4 cor.

Pentru anemici,

femei în galbi

nare, pe cari ti

doare foarte mult

mijlocul spatelor,

cărora le slăbesc pu-

terile la un lucru

bagatel, pe cari con-

secvent ti doare ca-

pul slabilor, cari doresc

ca se îngrășe și în-

tărească, cel mai bun

medicament e „SYR

HYPOPHOSPH. CO KUN“,

recomandat

de mai mulți medici. O

sticlă 2 cor. 40 fil.

Epistole de recunoștință

în schimbul timbre-

lor de trimetere pot da

ori și cui.

Iată câteva:

On. Dn Kun István în Hajduszovát. Sirupul de

brad Castillio al Diale a

folosit foarte ficei mele

bolnavă de consumțiune,

rog cu reintoarcerea

poștei încă două sticle.

Nandrassy D. Mihály, preot,

com. Gómör, Restér, u. p.

Ochtina.

On. Dle! Lucrurilor publicate

în ziar nu le-am dat

crezământ până acum,

dar de când am comandat

dela Diale sirupul Hypo-

phosphat, recunosc că și

în cenusă se găsește

mărgăritar. Ori și cui

pot recomanda cu conștiința

liniștită medicamentele

D-voastre. — Dzeu să

te trăiască, ca să poți

lucra pentru binele ome-

niimei etc. Alexandru

Gera, preot gr.-or., con-

ducătorul domeniului

episc., Beiuș.

Fără mercuriu și plumb!

Nesticăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, frumoasă și rumenă să-ții delături pistrui, petele de ficat, so întrebuințezi

CREMA- 1 coroaună.
ALFIA- 1 cor. 60 f
SAPUNUL 80 fileri.
PUDRA MATILD 1 coroaună.

Dacă nu folosește, prețul se retrimitel

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scutit prin lege și sprijinit de

stat) este o invenție epocală

pentru economii. Cine o

întrebuințează după îndrumă-

riile prescrise: porcul scapă

și de boala cea mai pri-

mejdioasă și că cele scrisă

nu formează reclamă, mă

îndătoresc se dau prețul

pentru fiecare porc mort, da-

că întrebuințând acest prav,

porcul totuși o murit. — O

cutie 2 coroane.

Se capătă

la farmacistul KUN ISTVÁN

laboratoriu de medicamente cosmetice

„Laboratoire cosmetique MATILDE“ (intemeiat

după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta)

HAJDUSZOVÁT 3a (lângă Debreczen).

Sa fondat in anul 1868.

BÁLINT JÁNOS următorul lui **SILBERMANN J.**
măiestru de cojoace și căciuli, precum și
Institutul de plissé în
Temesvár-Gyárvaros
Andrássy-ut nr. 7, peste drum de frații Deutsch.

Recomandă magazinul său abundanț și ajustat și felul de fabricanțe proprii de
piei perziane, piei veritabile de Ardeal negre și feștite, piei de lipsca, căciuli pregătite din pă-nură Kriemer.

Mare magazin în tot felul de modă nouă de pălării pentru bărbați și copii mai departe am piei veritabile din țară și străinătate, precum perziane KRIEMER, furbuite de Lipsca, precum și de miel alb.

În institutul meu de plissé se primește tot felul de haine pentru plissé, din loc și provincă.

Prețuri moderate, serviciu prompt! — desfacere în mic și mare. — Comandele din provincă se execută prompt și repede.

Doamnelor!

CREMA LOTUS este cea mai bună și mai nesticăcioasă alifie pentru înfrumșetare, întrebuiându-se atât ziua cât și sara. Delatură totfelul de pete, precum: pistrui, pete de ficat, casuri și buburuze, beșicătură și precuigiuni.

Fața primește o culoare frumoasă și curată. SAPUNUL LOTUS e sapun de toaletă, are miros plăcut și se poate întrebuița și fără cremă.

PUDRA DE FLOARE LOTUS în culoare albă, roză și galbină. Pregătită după metoda americană, un mijloc de înfrumșetare inafentiv și admirabil. Se recomandă și doamnelor mai în etate, pentru că delatură încrețiturii și redă o față tinăra.

- Prețuri: Crema Lotus Cor. 1.—
- Sapunul „ 1.—
- Pudra de floare Lotus, flacon mare „ 2.—
- „ „ „ „ flacon mic „ 1.—

Magazinul principal: în grănația de pălării pentru doamne:

A „Párisi nőház“,
SZEGED, Iskola-ut 13 sz.

Comandele din provincie pe lângă rambursă. Vânzătorilor prețuri scăzute.

Sirupul de miere de teiu alui HALAP

aduce mari servicii celor tuberculoși, și ori și căruia care tușește, care e răgușit, răcit, fără apetit și care slăbește.

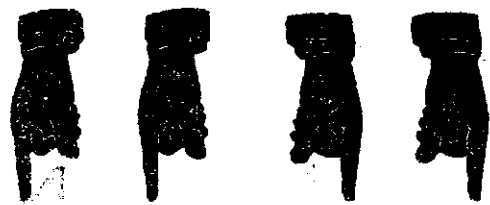
De multe ori o tușă neluată în samă și ne vătămătoare e semnul tuberculozei.

Nimeni să nu aștepte înrădăcinarea răului, ci să-l stărpească, deja când încolțește, iar unde să observă, să fie nimic prin

sirupul de miere de teiu alui Haláp

care are influința sigură la dureri de piept, însă, răceală etc Sticlă de probă 3 cor., sticlă mare 5 cor. — După trimi-ere a banilor înainte se capătă numai

în farmacia „Apostol“, Budapesta
József-körut 64/29.

GROSZ NAGY FERENCZ

farmacie și laborator de articole cosmetice

DEBRECZEN, colțul străzii Șaş

recomandă cele mai renumite medicamente ale sale.

132 de ani cu bun renume!!

Hajdusági Bajuszpedrő.

Pomadă de mustață DE HAJDUSÁG!

Mustața e frumoasă

dacă întrebuițezi!

pomada Hajduság,

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte lute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fill. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2.15 Cor. Pe lângă rambursă gratuit.

Mai mulți de o mie de medici renumiți recomandă și comandă pacienților lor

Balzumul reșesc

contra podagrei și a reumei, recunoscut mai bun medicament de întreaga lume.

O sticlă 2 cor. În provincie 2 cor. 50 fill. 3 sticle 6 cor. 65 fill. pe lângă rambursă gratuit. Medicament îngăduit de către ministrul de interne.

CREMA FAY.

O mare bucurie poate fi pentru dame, că am inventat un medicament, unicul, ce nu-i stricăcios pentru pielea feței.

Știind, că toate alifiile de până-acum pentru înfrumșetarea feței sunt stricăcioasă, după multă străduință mi-a succedat, se inventez un medicament nesticăcios. Nu conține mercuriu, prin urmare:

- Crema Fáy e unica nesticăcioasă contra pistruiilor, jabriților și alte boale de piele.
- Crema Fáy dealatură ori ce beșicătură, peclugini și ori ce pată.
- Crema Fáy face să dispară sbărciturile, fața pielii o face mai fină și mai curată.
- Crema Fáy nu conține nici plumb nici mercuriu, și astfel nu e stricăcioasă.
- Crema Fáy nu conține materii unsuroase, e în formă de spumă, cu miros plăcut și nu face să lucească fața.
- Crema Fáy se poate folosi și zina, deoarece nu conține unsoare și suplinește bine pudra.

Un borcan de CREMA FÁY 1 cor. Săpunul Crema Fáy, regele săpunurilor de toaletă: 1 cor.

Pudra Fáy întrebuițată cu crema cu tot redă feței o culoare frumoasă, purpurie. O cutie 1 cor.

Pentru sulemenirea feței corespond trei culori, de-șchisă nrul 8, roșie nrul 12 și roșie închis nrul 18, deci la comanda rog să vă provocați la numerul. Acestea alifii sunt atât de naturale, încât ori cine le poate întrebuița fără să observa însă. — Un borcan 4 cor.

Apă de pistrui. Cel mai bun medicament pentru delaturarea a pistruiilor efect admirabil, căci îndată redă feței culoare curată, și nu-i stricăcios. Prețul unei sticle 1 cor. 20 fill. Săpun de fiară pentru aceasta apă 80 filleri.

Medicament pentru vopsirea părului în culori blond, brunet și negru. Efect la moment. O singură vopsire e îndejuns, ca părul sau mustața o lună să aibă culoarea ce-o dorește. Nu înasprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor., ce e de ajuns pe un an întreg.

Picturile Senega pentru piept. (Contra tusei și a astmei.) — Iarna în-deosebi pe vremea, când e noros mulți sufar dn tusă, respinare neregulată, astmă, nădușeală etc. Aceste boale il istonesc pe om în un grad, că de multeori abea poate să doarmă, asudă, are dureri de cap, spate. De toate acestea se poate mântui ușor, dacă întrebuițează Pic-turile Senega pentru piept. Prețul unei sticle 1 cor. 40 fill.

Blenorrhin este cel mai bun medicament pentru boale venerice atât la bărbați cât și la femei. În o săptămână depplină însănătoșare chiar și la morburile vechi. Mare discreție, pe din afară cu inscripție «Coloniale». Prețul unei sticle cu cele necesare ce ajunge se vindece pe femeie sau bărbat, 3 cor. 50 fill.

Pilule Resanguin, unicul medicament în caz de neregularitate periodică, la dureri ascunse și la răceli de acest soi. Inceată durerile, la moment redă sănătatea. — Un borcan 2 coroane.

Picături indiane pentru dinți alui NAGY. Frecând gingivele cu ele, du rerile de dinți provenite din ori ce cauză, ncteează la moment. O sticlă 70 de fill.

FARMACIA

GROSZ NAGY FERENCZ
DEBRECZEN.

comandele pentru liferarea se face cu reîntorcerea poștei, în întreaga țară.

Vânzare

de VIN în mare și mic, producțiune proprie,

din podgoria Șiriei.

Vin nou alb, litra	— cor. 52 fill.
Vin vechiu alb	— „ 64 „
Rizling alb	— „ 80 „
Schiller (roșu)	— „ 56 „
Vin roșu vechiu	1 „ — „
Rachiu de drojdie, fabricat pro-priu, rafinat și rachiu de prune	1 „ 60 „
Pelin sârbesc, veritabil	1 „ 20 „

Se poate căpăta la

Quirini Sándor,

Arad, Aulich Lajos-utca 7/e.

Dacă vrei să cumperi ghetete bune și țititoare de lângă prețuri ieftine

să te adresezi la pantofarul

Czernóczy Mihály

ARAD, str Kossuth nr. 67

care are mare asortiment de ghetete pregătite de el însuși.

Comandele după măsură se fac prompt și ieftin.

Cuie frig

se încălzească cu

cărbune de cărămidă prusacă

care se capătă numai în ferăria

BERTA TESTVÉREK

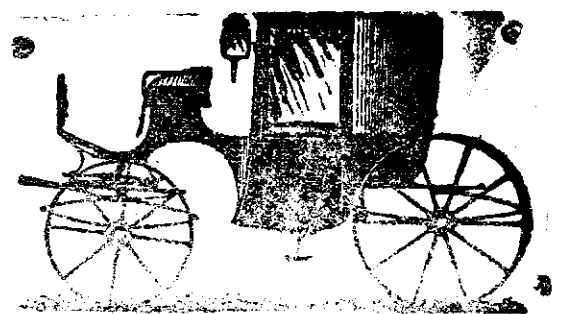
ARAD

Piața Andrássy nr. 3.

— Telefon 386. —

Tot acolo unicul magazin de grav argin-tin «VENUS» pentru lustruirea sobelor.

Mare magazin de patini.

Nrul telef. 439.

Prima fabrică de căruță de pe câmpie

Ij. Hodács János

SZEGED Strada Kistisza nr. 4. (Urmarea str Maros)

Magazin mare permanent din diferite **caruță noi domnești**

Se pot căpăta pe lângă prețuri foarte avantajoase

căruțe folosite, în schimb (phaltone cu aco. periş și fără acoperiş, sănii ect. ect.

Catalog ilustrat în cinste și fără porto.

Telefon 101.

Telefon 101.

Kovács és Polgár

● LUGOS ●

Fabrică de cement, întreprindere de zidiri de beton și beton de fer.

Fabrica lângă gară. Birou: strada Ilona 2.

Fabrică și ține în magazin

țevi de cement în toată mărimea pentru traverze, poduri și canale; mai departe șghiaburi (vălai) de cement de fer pentru comune, domenii și particulari, trepte de piatră artificială, cement și imitație de marmoră, stâlpi pentru garduri de beton, plăci de cement simple și de lux.

Primește ori-ce fel de lucrări de lucrări-de beton, beton de fer și lucrări de asfalt, mai departe corpișuri à la Erernit și tot felul de lucrări de pavagiu.

Ține în magazin, vinde en gros și cu detal:

Cement portland și roman de Beocsini, var, gips, trestie de stucatură, cătran, carbolineum, cărămizi și material rezistentă focului, praf de ciment etc.

La dorință servește cu planuri și preliminaru.

Edificat la 1888.

Schiller József

Edificat la 1888.

Atelier de articole aurite, oglinzi și rame pentru icoane
Szeged, Petőfi Sándor sugár-út 11/a.

Primesc spre efectuare pe lângă prețurile cele mai avantajoase:

Lucruri de tot felul: Rame pentru icoane și oglinzi din lemn, făcută după plan, în modul cel mai artistic.

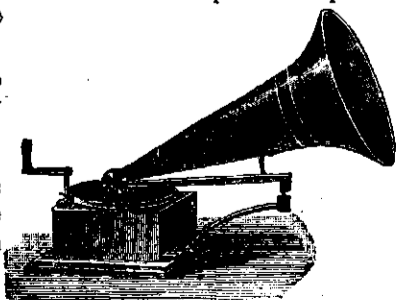
Auritori ce se poate spăla pe icoane vechi și noi și rame de oglinzi. Infrumșetări de sculpture, de palate, hotele și cafenele.

Aranjament pentru biserici, pre-cum infrumșetări de altare, anvoane, baltisterie, steaguri feșnice, catafalce, cupole, felinare, cruci și icoane

Nici la o familie nu-i iertat

să lipsească gramofonul!

Prețuri foarte ieftine! Phonograful lui Edison dela 5 fl. în sus Gramophon cu plăci dela 9 fl. în sus. Automate pentru ospătari dela 35 fl. în sus. Suluri plăci duple mare asortiment. Noutăți Gramophon suruitor! Ilustrate cu cântece și note, bucata 20 cr. Catalog ilustrat despre Phonograph, Gramophon și Automate se trimite gratuit și scutită de timbru. Primesc tot felul de plăci întrebunțate sau le schimb după plac. Cel mai ieftin izvor de ajustare pe acest teren în întreaga Ungaria

Tóth József,

comerciant de gramophone Szeged, str. Könyök nr. 3.

Correspondență în orice limbă Noui plăci românești!

Puțin venit, mare circulație!

Nu este un cadou mai frumos decât un gramophon.

Premiat laex poziția dela 1906 din Budapesta.

NÁDOR TODOR

parchete, mozaic, lac ctourăl r, de praf

ARAD, Edelspacher-utcza nr. 6a. (Casa proprie.)

Recomandă lacul său pentru parchete, inventată de el însuși și întrebunțat de ani de zile, care s-a deosebit nu numai prin culoarea sa frumoasă și trainică, dar și prin ușoara lui aplicare. Înainte de întrebunțare dăm bucurosi oricui instrucții asupra întrebunțării. Primește lăchirarea parchetelor pentru a-le feri de praf în prețurile cele mai avantajoase atât aici în localitate, cât și în provincie. O încercare va convinge pe oricine că fabricatul arădan alui Nádor Tódor este superior celui din străinătate.

Prețul lacului lui Nádor este de 2 cor. 90 bani. Vanzătorii în gros vor avea reduceri. Periile trebuitoare să vind cu prețurile ele mai avantajoase.

Első szegedi len-áru damast és műszövöde

Csecs Mihály
SZEGED, Tisza Lajos-körut 33.

Recomandă produsele sala proprie de in și damast, precum: covoare, ștergare, fugare milieu și toate cele trebuincioase pentru pat. Tot așa haine pentru mireasă, precum lucruri de ajur după plac.

Prețuri moderate, serviciu prompt.

— La rugare prin epistolă mă presint personal. —

Müller György

prăvălie de prapuri, odăjdii și obiecte bisericesti
Temesvár-Józsefváros, Uri-utcza nr. 16

recomandă magazinul său bogat de odăjdii bisericesti, acopereminte pentru altar și obiecte pentru biserici de ritul ortodox. Tot felul de steaguri bisericesti, articoli de aramă și lemn precum icoane sfinte.

Cruci din tinichea pentru câmpuri, obiecte pentru împodobirea bisericilor în execuție frumoasă și după stil. Provoacăndu-mă la experiența câștigată pot să asigur onorata preoțime, că voi putea satisface pretensiunilor celor mai gingașe.

CELE MAI BUNE OROLOAGE

cele mai solide și cele mai după modă juvaiericale atât pe bani gata cât și

IN RATE

pe lângă chezașie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea mai bună prăvălie în aceasta privință în întreaga Ungaria:

Brauswetter János
orologier — Szeged.

Se trimit CATALOAGE cu 2000 chipuri în cinste și gratuit

Correspondențele să se facă în cât se poate în limba maghiară, germană sau franceză.

Tipografia „Tribuna“

Proprietar: GEORGE NICHIN
Arad, str. Deák Ferenc 20

Rugăm pe toți abonenții, să binevoiască a lăți ^{și} „TRIBUNA“ în toate părțile, că numai așa putem lupta spre binele neamului românesc!

Cereți „TRIBUNA“ la cafenele, la casine!!

Cereți un număr de probă!

Abonamentul se vede în fruntea ziarului!!

Băncile românești, Oficiile parohiale, advocații, comercianții, măestrii, preoții, învățătorii se nu dea banii la străini pentru tipărituri, ci se procure toate cele de lipsă la Tipografia „TRIBUNA“, unde se fac tot felul de tipărituri dela cele mai mici până la cele mai mari, fine și pe lângă prețuri moderate.

Tipărituri și opuri putem face în ori ce limbă!

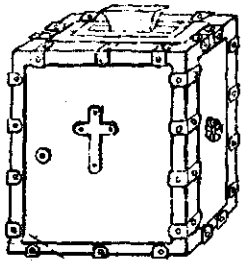
Pentru ziarul „Tribuna“ anunțurile le primește Administrația pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Să sprijinim instituțiunile românești!!

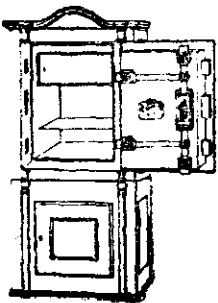

Fabrică de casse de bani și tresore a lui
GELLÉRI ÉS SCHULLER
Budapest, VII., Dob-u. 63.

Se fabrică: casse de bani scutite de foc și spargerii paxe de bani pentru biserici, dulapuri

(scrine) pentru biblioteci și păstrarea documentelor, pentru matriculanți, odăi și scrine cu pereți îmbrăcați în oțel.
Mare magazin permanent.
Catalog gratis și franco.

TISLER VAZUL pavagiu

Arad, strada Radnai 24

primește orice muncă de pavare

apoi

fac plăci de beton, canale de beton fundamente pentru uscarea pereților umezi, primesc orice construcții de pământ în condițiile cele mai avantajoase și în prețurile cele mai ieftine.

Liferantul de lumini de ceară a diecezel catolice din com. Bihor și Siliagy.

INTEMEIAT LA 1835.

Frölich Jozsef pregătitor de lumini de ceară
NAGYVÁRAD.

Adjuștat cu mașini cu putere electrică.

Recomandăm în binevoitoarea a onor. public, fabricaționile sale de lumini de ceară, lumini de ceară de I-a calitate bucată 4-80 Cor. II-a calitate 4 Cor. III-a calitate 3 Cor. — Tot felul de lumini mai mici, albe, galbene sau colorate. — Lumini de ceară pentru cununie, albe și frumos aurite părechea dela 5 Cor. până la 100 Cor. — Cea mai fină tămâie din Egipt, prima 2-40 Cor. secunda 1-80 Cor. tertia 1 Cor. — Cel mai fin oleu destilat de flori în cano de tinichea indeosebi pentru biserici. Klgr. 96 fil. — Recomand luminiile mele pentru altar, pregătite din steariu curat, ce nu picură și nu curg. Și cea mai bagatelă comandă o esecut prompt, pachetare nu se cumpără și dela 5 Klgr. în sus expediția e francată.

Adjuștat cu mașini cu putere electrică.

Miere și ciăr așgalbină cumpăr pe lângă prețurile cele mai mari.

Onor. Public!

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că am în atelierul meu din

Temesvár-Józsefváros
Bonnáz-utca Nro. 18
MARE DEPOZIT

de mașini de cusut, biciclete și biciclete cu motor

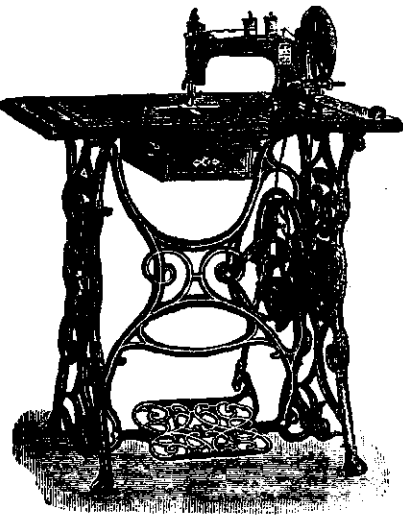
de cea mai bună calitate și cu prețurile cele mai moderate. — Mai departe atrag atențiunea on. public asupra

lucrătoarei mele,

în care se reparaază de măestri specialiști tot felul de mașinării punctual și foarte ieftin.

Cu stim:

WALLACHY ÁRPAD, mașinist.

Colorator de sticlă

MAYBÖHM KÁROLY

Budapest, VI., Országbiró-u. 33.

Primește spre efectuare lucrări artistice. — Mustre trimis gratis și franco. La dorință călătoresc și la fața locului pe spesele mele.

Vederea cea mai puternică

se poate avea numai cu ajutorul

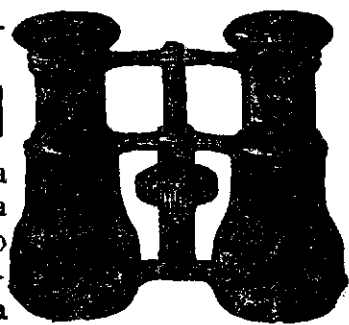
sticlei de cristal

ciselată foarte fin și probată ca perfectă, care se poate cumpăra în cadre deosebite și după o cercetare conștiențioasă cu prețurile cele mai ieftine la firma

Hahn és Löbl

Telefon 149. în LUGOJ Telefon 149.

Comandele cu posta se efectuează precis și prom p.

Unele de fotografat, gramofone etc. etc. se vind cu prețurile originale de fabrică.

Cataloge de gramofon gratis și franco.

PREMIATĂ CU PRIMUL PREMIU LA EXPOZIȚIA MILLENARĂ DIN BUDAPESTA ÎN 1896.

Fabrică de ceasuri de turn și turnătorie de clopote

A LUI

G. P. PANTELIC in SEMLIN (ZIMONY)

FIRMA FONDATA ÎN 1854.

FIRMA FONDATA ÎN 1854

Face ceasuri de turn după felul cel mai nou, propriu de construcție, cu pendulă liberă, cu sirmă.

Toarnă clopote noi, face smălțuri mișcătoare de fier, la clopote vechi pentru ale acorda armonice, face adnexe de clopot de fier.

Garantează execuție precisă.

Bisericilor și comunelor sărace li să dă în rate de mai mulți ani.

Am cercat expoziția universală din Paris din 1900, cu scop de studiu

Tipografia George Nichin — Arad.

